Kommunestyrets vedtak 15.12.22 sak 115/22 Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026

Bamble kommune

Innhold

Kommunestyrets budsjettvedtak - Sak 115/22 3

Satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel 8

Forskriftsrapporter 9

Økonomisk utvikling i planperioden 15

Investeringer i økonomiplanen 22

Planoversikt 26

Kommunens tjenesteområder 27

Samfunn 28

Oppvekst 40

Velferd 50

Støtte og utvikling 60

Folkevalgte 65

Finansiering og sentrale poster 67

Kommunestyrets budsjettvedtak - Sak 115/22

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Rådet for personer med funksjonsnedsettelser	28.11.2022	20/22
2 Ungdomsrådet	28.11.2022	12/22
3 Eldrerådet	28.11.2022	22/22
4 Administrasjonsutvalget	29.11.2022	14/22
5 Teknisk- og miljøutvalget	30.11.2022	79/22
6 Helse- og omsorgsutvalget	30.11.2022	21/22
7 Oppvekst- og kulturutvalget	30.11.2022	21/22
8 Formannskapet	01.12.2022	74/22
9 Kommunestyret	15.12.2022	115/22

1. Målene og budsjettpremissene slik de fremkommer i Strategidokumentet og i Økonomiplanen skal være retningsgivende for Bamble kommunes virksomhet og tjenester i perioden.
2. Driftsbudsjettet for 2023 og økonomiplan 2023-2026 vedtas i henhold til skjema 1A Bevilgningsoversikt drift og 1B Bevilgninger drift. Investeringsbudsjettet for 2023 og økonomiplan 2023- 2026 vedtas i henhold til skjema 2A økonomisk oversikt investeringer og 2B Bevilgningsoversikt investeringer. I budsjettet for 2023 forutsettes det at enhetenes rammer og investeringsrammer bevilges netto. Kommunedirektøren har fullmakt til å disponere/avsette på enhetenes fond, samt å overføre midler fra enhetenes driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet.
3. Kommunestyret godkjenner låneopptak på inntil kr. 68 700 000 til finansiering av investeringer i 2023. Kommunestyret godkjenner opptak av Startlån i Husbanken i 2023 til videre utlån på inntil kr. 75 000 000.
4. I henhold til lov om sosiale tjenester og lov om barnevernstjenester fastsettes utlånsrammen til 2 500 000 kroner og garantirammen for lån til 2 500 000 kroner. Det settes ikke begrensninger i adgangen til å innvilge enkeltlån/garantier innenfor de fastsatte rammer.
5. Kommunestyret vedtok ny alminnelig taksering av alle eiendommer, gjeldende fra 1.1.2021, K-sak 1/21 den 11.02.21.
    1. Den generelle skattesatsen settes til 4 promille
    2. I henhold til eiendomsskatteloven (eskl.) § 12, bokstav a differensieres skattesatsen, ved at satsen som skal gjelde for bolig- og fritidseiendommer settes til 3,0 promille.
    3. Det tilordnes bunnfradrag for bolig- og fritidseiendommer i 2023 på kr. 350 000,-
    4. Eiendommer i henhold til vedlagte liste gis fritak etter eiendomsskatteloven §7. Fritaket gis for et år av gangen.
    5. Retningslinjer for bunnfradrag videreføres uendret. 6. side 30 av 118
    6. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, første ledd første pkt.)
6. Tidligere vedtatte bevilgninger til investeringer som er ubrukte ved utgangen av 2022 videreføres til bruk i 2023. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å justere budsjettene for 2023 når regnskapet for 2022 er klart.
7. Budsjettet for KF Frisk Bris vedtas i styremøte ultimo november. Budsjettvedtak legges ved.
8. Gjeldende økonomireglement vedtatt av kommunestyrer legges til grunn for disposisjoner iht. dette vedtaket.

9. Kommunale avgifter og betalingssatser økes med 3,7 % (anslag kommunal deflator 2023) med følgende unntak:
    1. Avgifter og gebyrer der satsene fastsettes sentralt.
    2. Husleier innenfor kontraktsperioden justeres i tråd med husleielovens bestemmelser.
    3. Husleiene i omsorgsboliger skal inkludere kostnader til TV og internett.
    4. Priser for utlevering av eiendomsinformasjon reguleres med 3,7%. Avrundes opp til nærmeste 1 krone for beløp under 100 kroner og nærmeste 5 kroner for beløp over 100 kroner.
    5. Mindre endringer av reguleringsplaner etter plan og bygningsloven §12-14 settes opp til 25 000 kroner.
    6. Gebyrområdene har følgende dekningsgrader for 2023:
        1. Vann 100%
        2. Avløp 100%
        3. Renovasjon 100% ,
        4. Feiing 100%
        5. Slamtømming 100%
        6. Private planer 100%
        7. Byggesak 100%
        8. Oppmåling 100%
        9. Tilsyn og kontroll 100%
    7. Forskrift for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven, matrikkelloven, forurensingsloven, konsesjonsloven og jordloven behandles som egen sak. Gebyrregulativene reguleres slik at målet om 100% dekning av selvkost i oppnås i 2023.
    8. Årsgebyret for vann i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2023 settes lik kr 3 090 og forbruksgebyret lik 13,80 kr/m³. Samlet årsgebyr blir da kr 4 815 for en normalabonnent med årlig vannforbruk lik 125 m³.
    9. Årsgebyret for avløp i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2023 settes lik kr 3 630 og forbruksgebyret lik 21,88 kr/m³. Samlet årsgebyr blir da kr 6 364 for en normalabonnent med årlig vannforbruk lik 125 m³.
    10. Normalgebyret for renovasjon i 2023 settes lik 3 884 kroner. Dette er en endring på 8,0 % fra 2022 til 2023. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori. side 31 av 118
    11. Normalgebyret for slamtømming i 2023 settes lik 3 940 kroner. Dette er en endring på 11,0 % fra 2022 til 2023. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
    12. Normalgebyret for feiing i 2023 settes lik 914 kroner. Dette er en endring på 61,7 % fra 2022 til 2023. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
    13. Salg av tilleggstomt til eksisterende bolig: med henvisning til Kommunestyresak 99/12 fastsetter administrasjonen pris ut i fra lokale forhold.
    14. Bevillingsgebyret blir regulert av Helse- og omsorgsdepartementet som vedtar en endring av «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv» § 6-2. Endringsforskriften blir som oftest vedtatt i november og endringen trer i kraft 1. januar året etter.
    15. Tobakksgebyr: Tilsynsgebyret for tobakk er regulert av Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 15 og forskrift om registrerings- og bevillingsordning for

tobakksvarer mv § 33. Tilsynsgebyret blir regulert Helse- og omsorgsdepartementet gjennom en endringsforskrift som vanligvis blir vedtatt i november og trer i kraft 1. januar året etter.

16. Foreldrebetaling for mat på SFO, kost i barnehagene, betaling kost barnehageansatte og salg av kantineprodukter på skolene økes med prisveksten for 2023 på 3,1% slik at inntektene økes i takt med kostnadene.
17. Regjeringen foreslår at maksimalprisen for et ordinært heltidstilbud i barnehage settes ned fra kr. 3 050,- til kr. 3 000,- fra 01.01.2023. Foreldrebetaling gjelder for 11 måneder og totalt skal foreldrene maksimalt betale kr. 33 000,- for en barnehageplass i 2023.
18. Helse og omsorgs betalingssatser følger forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (FOR-2011 - 12 - 16 - 1349).
19. For konsultasjoner ved vaksinasjonskontoret tas en konsultasjonstakst på 150 kr for de over 16 år, under 16 år gratis. I tillegg kommer vaksineprisen rundet av til nærmeste 50 kr. Influensavaksine prises hver høst i forhold til innkjøpspris og andre kostnader evt. ved statlige føringer så brukes disse.
20. Middager som kjøres ut økes med 5 kroner per porsjon.
21. Når det gjelder egenandeler som ikke er fastsatt av Stortinget vil disse legges på samme nivå som nærliggende og sammenlignbare kommuner innenfor forskriftens rammer.
22. Når det gjelder betalingssatser for praktisk bistand og opplæring så vil betalingsregulativet i tillegg til å holde seg innenfor forskriftens rammer gjelde for alle brukere.
23. For nye tjenester, spesielt innenfor velferdsteknologi, vil betalingsregulativet settes opp i henhold til de rammer forskriften setter.
24. Tilskudd og refusjoner som går mot lønn, reguleres mot reell lønnsøkning.

10. Budsjettramme for kontrollarbeidet i Bamble kommune (kontroll, tilsyn og revisjon) for 2023 settes til 1.630.000,-.
11. I henhold til kommuneloven § 14.2 vedtas følgende finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, prosent i forhold til brutto driftsutgifter:
    1. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto er fra TBU satt til 1,75%. side 32 av 118
    2. Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 7 i sist avlagt regnskap, 12,6%. Økonomiplan for 2023-2026 Side 8 av 75
    3. Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 101,2%
    4. Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 4,5.
12. Kommunedirektøren gis fullmakter til å justere mellom enhetenes driftsrammen for tekniske og ikke prinsipielle endringer i løpet av året.
13. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre innsparingstiltakene slik de fremkommer i budsjett 2023 og handlingsprogram 2023-2026. Det skal rapporteres i driftsrapportene om status og fremdrift for innsparingstiltakene.
14. Ved omstilling i Bamble kommune skal det avklares 1. mulighet for omplassering i lignende stilling fast 2. mulighet for omplassering lignende stilling midlertidig 3. mulighet for omplassering i annen stilling 4. mulighet for kvalifisering til annen stilling Omstilling og nedbemanning skal gjennomføres i tråd med lov og avtaleverk og vedtatte retningslinjer i

Bamble kommune. Dersom den ansatte etter endt prosess selv velger å takke nei til foreslåtte løsning, kan oppsigelsesprosess igangsettes. Det skal ikke foretas oppsigelser eller gjennomføres privatisering av virksomheter som følge av effektiviseringstiltak.

15. Kongens Dam Kommunedirektøren bes prioritere å få fremmet Reguleringsplanen for Kongens Dam til sluttbehandling. Styringssignalet er å fremme en løsning basert på alternativ 1 - full dam. Det bør søkes å finne en tiltaksplan som medfører at eventuelle krav til tilleggsutredninger, som følge av innsigelser, og/eller søknader til andre offentlige myndighetsorganer kan håndteres som rekkefølgekrav i et endelig planvedtak.
16. Salg av kommunale eiendommer: Tidligere Rødhette barnehage, Langesund Vedtak om rivning av Rødhette settes på vent. Kommunedirektøren bes om å komme til KS med en sak innen 1. juni 2023 hvor bruk av bygget vurderes opp mot de behov dagens brukere av bygget har. Dersom det er økonomiske konsekvenser fremmer Kommunedirektøren dette i samme sak. Det skal vurderes etablering av offentlig toalett.
17. Tømmerkai fra Herre til Frier Vest Kommunedirektør bes gå i dialog med AT Skog, Nortømmer og Frier Vest om mulighet for å etablere tømmerterminal på Frier Vest, ved at dagens tømmerterminal flyttes fra Herre. Kommunedirektøren legger frem en sak for politisk behandling i 3. møterunde 2023 med mulige løsninger og fremdrift. side 33 av 118
18. Introduksjon for nye innbyggere i Bamble kommune Kommunedirektøren bes utrede muligheten for å etablere en introduksjonsdag for nye innbyggere til Bamble kommune. Dagen skal ha som hensikt å presentere Bamble kommune for nye innbyggere. Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med en politisk sak om dette innen utgangen av 1. kvartal 2023.
19. Skjerme frivilligheten i årene som kommer Frivillige lag og foreninger er fundamentet for den største delen av aktivitetstilbudet for innbyggerne i Bamble uansett aldersgruppe og geografisk plassering. Kommunestyret prioriterer å støtte opp om frivilligheten gjennom årlige tilskudd og gratis leie av kommunens lokaler. Kommunestyret ber kommunaldirektøren innarbeide og indeks regulere tilskuddene fra dagens nivå i hele økonomiplan perioden, og ber om at disse skjermes fra kutt i samme periode.
20. Skjerme ungdomstilbud i årene som kommer Drift av ungdomstilbud er viktig for å sikre sosiale møteplasser under kontrollerte former. Etter utbygging av ny ungdomsskole på Grasmyr, er det viktig å skape samhold og gode fritids miljøer også utenom den organiserte frivilligheten. Kulturskolen og ungdomsklubbene bidrar til dette på en god måte. Kommunestyret ber kommunaldirektøren skjerme disse tilbudene i økonomiplan perioden, og sørge for en effektiv drift med tilfredsstillende tilbud for alle.
21. Pilotprosjekt for redusert sykefravær Vi registrerer at sykefraværet i Bamble er høyere enn de målene vi har satt oss. Vi registrerer også at noen virksomheter har hatt et spesielt høyt sykefravær over tid. Vi ønsker å se på et prøveprosjekt hvor vi innenfor en slik enhet/virksomhet øker grunnbemanningen og øker alle 6 timers skift til 7,5 timer, for å se om dette kan påvirke sykefraværet på en positiv måte. Prosjektet bør etter vår vurdering pågå i min. 6 mnd. Vi ber om at kommunedirektøren legger frem en sak i løpet av første kvartal 2023, hvor det gis en vurdering av ovenstående forslag til tiltak og et kostnadsoverslag. Prosjektet må gjennomføres i dialog med tillitsvalgte.
22. IPad vs PC Kommunedirektøren bes utrede hvilket IT verktøy man langsiktig vil satse på. Både i skolen og i det politiske miljøet har vi hittil gått for iPad. Som brukere ser vi de positive siden ved denne, men også begrensningene den gir, som for eksempel 7. Fungerer dårligere som skriveredskap, spesielt hvis man ikke har eksternt tastatur 8. Begrenset «multi-tasking» kapasitet (det å hoppe fra en app til en annen) 9. Verktøy for dyslektikere fungerer mye dårligere på iPad enn på PC Denne vurderingen er viktig å få gjort før utrulling av utstyr ifm. nytt kommunestyre og oppstart av nytt skoleår høsten 2023
23. Skoleutvikling Det er med stor interesse kommunestyret ser at det har blitt utviklet en Skoleutviklingsplan for Bambleskolene 2022-2027. Dette er spesielt viktig for å sikre et trygt

læringsmiljø og kvalitet i opplæringen. Kommunestyret ønsker en tett oppfølging av hvordan strategien som løftes frem i planen blir implementert i praksis på den enkelte skole og hvordan man der vurderer effekten av tiltakene som gjøres. Med tett oppfølging menes rapportering i Oppvekst og kulturutvalgsmøtene hver annen gang. side 34 av 118

24. Oppfølging av Prosjekt 18 Kommunestyret registrerer at «Prosjekt 18» avsluttes ved utgangen av 2022. Det er ønskelig at kommunedirektøren gjør rede for hvordan den endelige organisasjonsstrukturen ser ut. Kommunestyret ønsker å se hovedlinjene innenfor hvert av kommunalområdene, oversikt over antall lederstillinger i forhold til antall ansatte, antall prosjektstillinger og antall rådgivere.

25. Bruk av kalenderinnkalling Bamble kommunes politikere har blant annet via Corona perioden blitt godt vant med bruk av elektronisk kommunikasjon. Likevel opplever en at blant annet møteinnkallinger til ulike fora skjer på ulikt vis. Vi mener en ensartet praksis ville forenkle hverdagen litt, og ikke minst sikre at alle lett kan sjekke om man er innkalt Kommunestyret ber kommunaldirektøren etablere retningslinjer og få på plass en ensartet praksis for møteinnkalling via digital kalenderfunksjon for all møtevirksomhet i kommunal regi ovenfor politikere. Dette også for interkommunale råd, utvalg og styrer.

26. Bedre utstyr for dokumenthåndtering Samtlige av kommunenes politikere benytter Ipad i sitt politiske arbeid. Fysiske saksdokumenter er på det nærmeste avskaffet og alt foregår digitalt. Enkelte utvalg har et langt høyere antall dokumenter å behandle enn andre, dokumenter som til en viss grad også er vanskelig å lese og ikke minst å laste ned. Kart, foto og planer er eksempler på «tunge» dokumenter. Kommunestyret ber kommunaldirektøren utrede om hvorvidt enkelte utvalg / politikere bør tildeles kraftigere maskinvare og større skjermer for arbeidet med politiske dokumenter. Eksempelvis gruppeledere, medlemmer av formannskap og teknisk. Da kommunene i Grenland samarbeider om it-løsningene i det politiske miljøet benytter, forutsettes det at utredningen også tar høyde for dette. Det forutsettes videre at utredning kommer som sak til kommunestyrer i god tid før kommunevalget, slik at evnt. nytt utstyr kan tas i bruk av de nyvalgte. Forslaget sees i sammenheng med verbalforslag “iPad vs PC”.

Satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel definerer hvilke områder Bamble kommune skal prioritere frem mot 2040. I strategidokumentet og økonomiplanen skal vi følge opp satsingsområder, mål og strategier fra samfunnsdelen.

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det vil si at de gjelder for alle kommunalområdene, og at vi må jobbe som et lag for å oppnå ønsket utvikling. Nedenfor følger en illustrasjon som viser satsingsområdene og målene fra samfunnsdelen. Se kommunestyrets vedtatte kommuneplanens samfunnsdel for en mer fyldig beskrivelse av satsingsområdene.

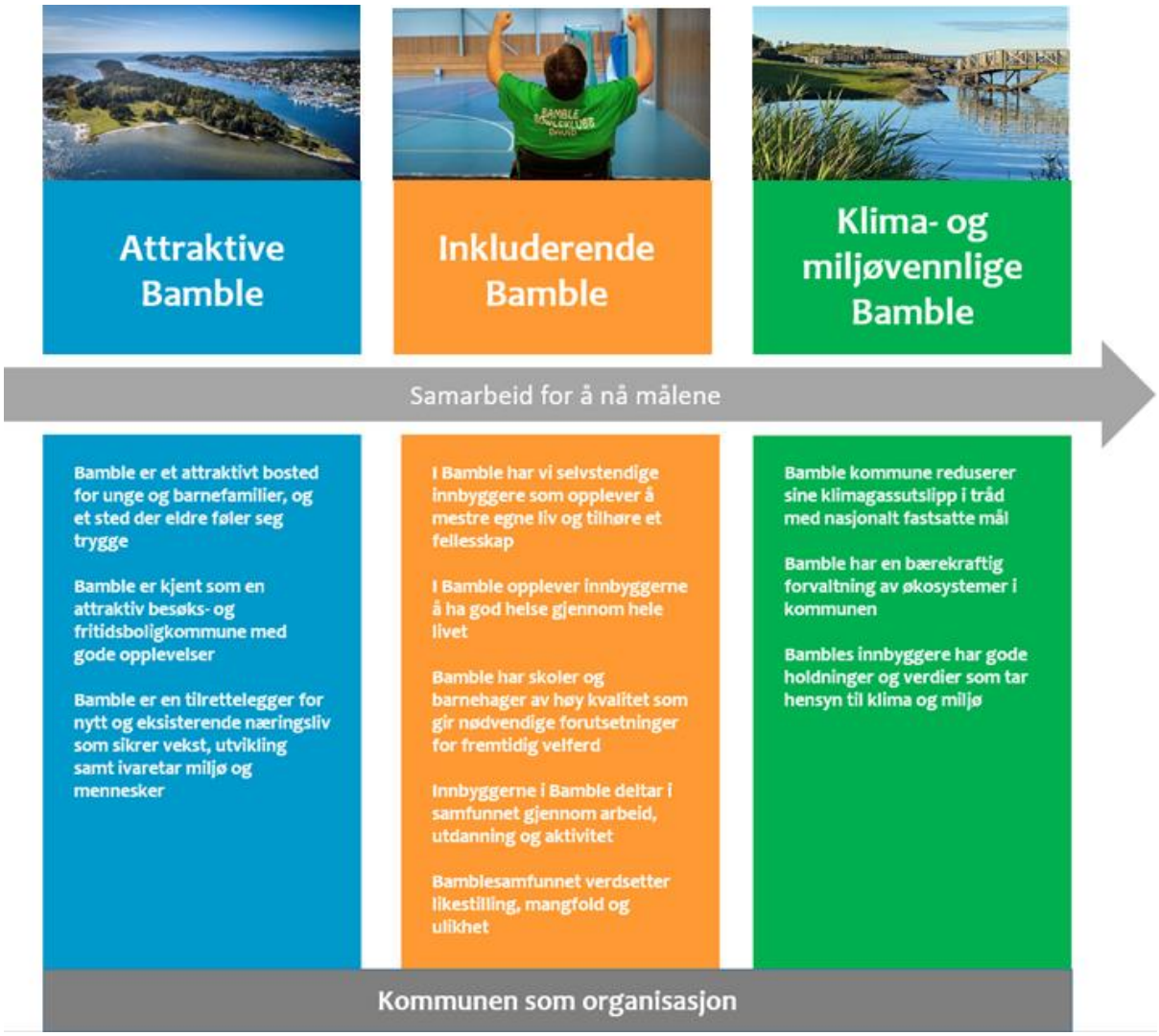

Delmål og prioriteringer neste 4 år

Satsingsområdene, målene og strategiene i samfunnsdelen har et langsiktig perspektiv, og er utformet på et overordnet, strategisk nivå. I strategidokumentet viste vi hvordan vi skal jobbe for å nå målene i kommende fireårsperiode. Dette ble presentert som delmål for perioden, som knyttes til de overordnede målene i samfunnsdelen. Delmålene vises under hvert kommunalområde i strategidokumentet. Bakgrunnen for dette er at selv om målene er tverrsektorielle, så kan det være delmål som er særlige relevante for de ulike kommunalområdene. Kommunalområdene beskrev i tillegg hvilke prioriteringer som skal gjøres i perioden for å nå delmålene. Strategidokumentet ble behandlet i kommunestyret (sak 78/22), der det ble vedtatt at Kommunedirektørens strategidokument for 2023-2026 skal ligge til grunn for utarbeidelse av budsjettgrunnlaget for 2023 og økonomiplan for 2026.

Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskudd	-406 225	-428 224	-449 285	-458 423	-467 246	-476 425
Inntekts- og formuesskatt	-464 590	-435 035	-484 937	-485 288	-485 440	-485 641
Eiendomsskatt	-77 891	-77 340	-70 886	-67 163	-65 658	-65 658
Andre generelle driftsinntekter	-10 584	-3 355	-5 750	-5 482	-5 106	-4 799
Sum generelle driftsinntekter	**-959 290**	**-943 954**	**-1 010 858**	**-1 016 356**	**-1 023 450**	**-1 032 523**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**881 543**	**876 520**	**973 603**	**928 558**	**904 610**	**914 118**
Avskrivninger	66 533	91 135	97 157	95 317	94 799	100 492
Sum netto driftsutgifter	**948 076**	**967 655**	**1 070 760**	**1 023 875**	**999 409**	**1 014 610**
Brutto driftsresultat	**-11 214**	**23 701**	**59 902**	**7 520**	**-24 041**	**-17 913**
Renteinntekter	-6 801	-9 007	-18 359	-20 819	-21 505	-22 098
Utbytter	-3 868	-27 400	-24 000	-17 950	-16 750	-17 750
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-16 675	-9 488	-9 197	-9 197	-9 197	-9 197
Renteutgifter	24 464	34 559	51 706	62 885	67 008	71 868
Avdrag på lån	52 000	66 000	68 000	71 481	69 556	70 556
Netto finansutgifter	**49 121**	**54 664**	**68 150**	**86 400**	**89 112**	**93 379**
Motpost avskrivninger	-66 533	-91 135	-97 157	-95 317	-94 799	-100 492
Netto driftsresultat	**-28 626**	**-12 770**	**30 895**	**-1 397**	**-29 728**	**-25 026**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	4 867	2 853	2 853	2 853	2 853	2 853
Avsetninger til bundne driftsfond	16 720	0	0	1 759	1 071	1 671
Bruk av bundne driftsfond	-7 027	-732	-2 822	-1 701	-1 523	-1 401
Avsetninger til disposisjonsfond	76 701	20 038	4 610	4 610	27 327	21 903
Bruk av disposisjonsfond	-62 636	-9 389	-35 536	-6 123	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**28 626**	**12 770**	**-30 895**	**1 397**	**29 728**	**25 026**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Samfunn	80 703	68 356	87 673	65 406	54 692	52 489
Oppvekst	314 615	320 453	345 157	332 021	322 917	314 990
Velferd	387 798	377 609	409 102	401 199	394 459	407 719
Støtte og utvikling	88 042	86 730	92 860	91 411	89 621	87 832
Folkevalgte	7 644	7 177	7 571	7 461	7 351	7 241
Finansiering og sentrale poster	1 165	15 928	29 032	31 732	35 732	44 732
Sum bevilgninger drift, netto	**879 966**	**876 252**	**971 395**	**929 230**	**904 772**	**915 002**
Herav:						
Avskrivinger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	-2	12	12	12	12	12
Overføring til investering	2 165	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 672	0	0	1 759	1 071	1 671
Bruk av bundne driftsfond	-7 027	-732	-2 822	-1 701	-1 523	-1 401
Avsetninger til disposisjonsfond	20 463	602	602	602	602	602
Bruk av disposisjonsfond	-31 848	-150	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**881 543**	**876 520**	**973 603**	**928 558**	**904 610**	**914 118**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringer i varige driftsmidler	230 638	240 569	104 276	134 125	248 200	249 325
Tilskudd til andres investeringer	27 210	5 365	21 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	49 964	2 853	2 853	2 853	2 853	2 853
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**307 812**	**248 787**	**128 129**	**137 978**	**252 053**	**253 178**
Kompensasjon for merverdiavgift	-38 359	-20 495	-7 575	-9 725	-29 700	-36 325
Tilskudd fra andre	-105 370	0	0	0	0	-54 000
Salg av varige driftsmidler	-6 711	-10 300	-26 000	-30 000	-30 000	-30 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-64	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-3 803	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-104 504	-215 138	-91 701	-95 400	-189 500	-130 000
Sum investeringsinntekter	**-258 811**	**-245 933**	**-125 276**	**-135 125**	**-249 200**	**-250 325**
Videreutlån	58 129	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-58 123	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	31 192	28 800	29 700	30 500	31 300	32 100
Mottatte avdrag på videreutlån	-37 685	-28 800	-29 700	-30 500	-31 300	-32 100
Netto utgifter videreutlån	**-6 488**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overføring fra drift	-4 867	-2 853	-2 853	-2 853	-2 853	-2 853
Avsetninger til bundne investeringsfond	6 943	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-1 159	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-43 431	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-42 513**	**-2 853**	**-2 853**	**-2 853**	**-2 853**	**-2 853**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023-2026
Beredskap og brannsikkerhet	1 008	0	0	0	0	0	0
Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan	3 977	7 505	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunale bygg	7 403	7 804	7 875	7 875	46 000	46 000	107 750
Utbygging Grasmyr, framtidas ungdomskole mv.	142 080	83 675	0	0	0	0	0
Startlån husbanken	74	0	0	0	0	0	0
IKT investeringer	7 601	17 385	8 650	8 400	8 400	8 400	33 850
Kirkelig fellesråd	12	0	0	0	0	0	0
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	58	2 677	250	0	0	0	250
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	8 300	23 779	16 000	8 600	4 300	4 300	33 200
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	22 211	39 644	1	23 250	0	0	23 251
Vann, avløp, renovasjon	28 991	37 200	50 000	81 000	59 500	30 000	220 500
Veg og trafikksikkerhet	5 956	8 000	9 000	5 000	5 000	5 625	24 625
Investeringer helse og omsorg	37	12 900	12 500	0	125 000	155 000	292 500
Investeringer finansiert av virksomhetenes egne driftsmidler	2 929	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	**230 638**	**240 569**	**104 276**	**134 125**	**248 200**	**249 325**	**735 926**

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023-2026
KIR-1: Felles investeringsprosjekter, Ramme	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
KIR-3: Nødvendig vedlikehold kirkebygg (Langesund og Bamble	8 615	5 000	20 000	0	0	0	20 000
BOL-1: Kjøp/salg kommunale utleieboliger	250	0	0	0	0	0	0
KIR-2: Eik Gravlund	0	-635	0	0	0	0	0
FIN-3: Aksjer og andeler	17 226	0	0	0	0	0	0
TOM-1: Skytebane	119	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	**27 210**	**5 365**	**21 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**24 000**

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023-2026
NÆR-2: Frier Vest	40 000	0	0	0	0	0	0
FIN-3: Aksjer og andeler	3 803	0	0	0	0	0	0
FIN-1: Egenkapitalinnskudd KLP	2 702	2 853	2 853	2 853	2 853	2 853	11 412
FIN-3: Kapitalforhøyelse/eierskap Grenl./Vestf.Biogass (og Greve Bestiller AS)	3 459	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**49 964**	**2 853**	**2 853**	**2 853**	**2 853**	**2 853**	**11 412**

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023-2026
Utlån av egne midler	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum del 1-4	**307 812**	**248 787**	**128 129**	**137 978**	**252 053**	**253 178**	**771 338**

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskudd	-406 225	-428 224	-403 118	-449 285	-458 423	-467 246	-476 425
Inntekts- og formuesskatt	-464 590	-435 035	-493 606	-484 937	-485 288	-485 440	-485 641
Eiendomsskatt	-77 891	-77 340	-74 840	-70 886	-67 163	-65 658	-65 658
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-58 836	-38 240	-45 222	-39 200	-38 932	-38 556	-38 249
Overføringer og tilskudd fra andre	-163 878	-76 365	-112 925	-81 792	-82 792	-83 792	-84 792
Brukerbetalinger	-31 307	-30 972	-30 271	-32 019	-32 019	-32 019	-32 019
Salgs- og leieinntekter	-155 800	-165 042	-165 309	-180 689	-193 823	-204 627	-206 945
Sum driftsinntekter	**-1 358 528**	**-1 251 217**	**-1 325 290**	**-1 338 808**	**-1 358 440**	**-1 377 338**	**-1 389 729**
Lønnsutgifter	648 258	646 813	673 767	683 432	683 432	683 432	683 432
Sosiale utgifter	161 661	168 897	174 153	168 897	168 897	168 897	168 897
Kjøp av varer og tjenester	375 703	288 955	342 832	351 449	324 898	311 753	323 579
Overføringer og tilskudd til andre	95 158	79 118	91 641	97 775	93 416	94 416	95 416
Avskrivninger	66 533	91 135	87 000	97 157	95 317	94 799	100 492
Sum driftsutgifter	**1 347 313**	**1 274 918**	**1 369 393**	**1 398 710**	**1 365 960**	**1 353 297**	**1 371 816**
Brutto driftsresultat	**-11 214**	**23 701**	**44 103**	**59 902**	**7 520**	**-24 041**	**-17 913**
Renteinntekter	-6 801	-9 007	-7 807	-18 359	-20 819	-21 505	-22 098
Utbytte	-3 868	-27 400	-31 200	-24 000	-17 950	-16 750	-17 750
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-16 675	-9 488	-9 488	-9 197	-9 197	-9 197	-9 197
Renteutgifter	24 464	34 559	36 059	51 706	62 885	67 008	71 868
Avdrag på lån	52 000	66 000	63 000	68 000	71 481	69 556	70 556
Netto finansutgifter	**49 121**	**54 664**	**50 564**	**68 150**	**86 400**	**89 112**	**93 379**
Motpost avskrivninger	-66 533	-91 135	-87 000	-97 157	-95 317	-94 799	-100 492
Netto driftsresultat	**-28 626**	**-12 770**	**7 667**	**30 895**	**-1 397**	**-29 728**	**-25 026**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	4 867	2 853	3 242	2 853	2 853	2 853	2 853
Avsetninger til bundne driftsfond	16 720	0	356	0	1 759	1 071	1 671
Bruk av bundne driftsfond	-7 027	-732	-8 077	-2 822	-1 701	-1 523	-1 401
Avsetninger til disposisjonsfond	76 701	20 038	32 883	4 610	4 610	27 327	21 903
Bruk av disposisjonsfond	-62 636	-9 389	-36 071	-35 536	-6 123	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**28 626**	**12 770**	**-7 667**	**-30 895**	**1 397**	**29 728**	**25 026**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Økonomisk utvikling i planperioden

I dette kapittelet gis det en samlet redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling i fireårsperioden slik det fremkommer i budsjett og handlingsprogram. Kommuneloven har bestemmelser om bruk av måltall og indikatorer for å vurdere og bestemme den økonomiske handleevne, risiko og utvikling.

Måltall og indikatorer for økonomisk utvikling

Kommuneloven § 14-1 - Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen - krever at kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, samt utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling. Kommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommuneloven Kapittel 28 har bestemmelser om statlig kontroll med kommuner med økonomisk ubalanse (ROBEK). Et usaldert budsjett , eller et budsjett med uspesifiserte innsparinger vil medføre ROBEK.

Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for kommunens økonomi. Måltallene er brukt for å redegjøre for den økonomiske utviklingen i perioden.

De sentrale økonomiske indikatorer som er relevante og viktige for å opprettholde stabil tjenesteproduksjon er netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Måltallene skal sette langsiktige bærekraftige nivåer på netto driftsresultat og disposisjonsfond sett i lys av kommunens økonomiske situasjon, forventede inntekter og de risikofaktorene kommunen er eksponert for. Her må økonomisk risiko, inkludert lånegjeld og finansplasseringer, ses i sammenheng med evnen til å frigjøre driftsinntekter gjennom netto driftsinntekter og størrelsen på økonomiske buffere avsatt til fond.

KS har utarbeidet forslag til måltall og satt rammer for anbefalte nivåer for den enkelte kommune:

Økonomisk handlingsrom – nøkkeltall brukt av KS for vurdering av økonomisk handlefrihet

	Netto lånegjeld korrigert for ubunde investeringsfond i pst av driftsinntekter	Netto driftsresultat inkl netto bunde avsetninger i pst av driftsinntekter	Disposisjonsfond inkl. regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i pst av driftsinntekte
	Over 75 pst av driftsinntekter	Under 1 pst av driftsinntekter	Under 5 pst av driftsinntekter
	65 - 75 pst av driftsinntekter	1 - 2 pst av driftsinntekter	5 - 8 pst av driftsinntekter
	Under 65 pst av driftsinntekter	Over 2 pst av driftsinntekter	8 pst av driftsinntekter
		Strengere krav for kommuner med lånegjeld over 130 pst	

Nedenfor er det fire indikatorer som er vurdert som vesentlige for å beskrive og målsette den økonomiske utviklingen de neste fire årene. Indikatorene beregnes i forhold til brutto driftsinntekter, som er alle kommunens driftsinntekter unntatt finansinntekter, renteinntekter, finansavkastning og eierutbytte, og bruk av fond/avsetninger. Når disse indikatorene vurderes samlet ser vi at en høy netto lånegjeld og høye netto finans/avdrag. Dette medfører økt økonomiske risiko i årene fremover. Samtidig har Bamble kommune bra med disposisjonsfond og en positiv utvikling i netto driftsresultat. Samlet sett gir dette en forsvarlig økonomi i perioden, men viser også en betydelig strammere økonomi fremover enn det som har vært status foregående år.

Samlet sett er det utfordrende å utarbeide gode prognoser for budsjettene for Bamble kommune for årene utover i økonomiplanperioden. Kjente økonomiske forutsetninger er lagt til grunn, og hovedtallene i vedtatt Handlingsprogram for 2022-2025 og driftsrapportene for 2022 er gjennomgått og etterberegnet så langt det lar deg gjøre. Budsjettet bygger på forutsetningene i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 som ble fremlagt i oktober. Disse forutsetningene kan endre seg i løpet av 2022 og 2023. Stortinget vedtar etter planen endelig statsbudsjett i midten av desember.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

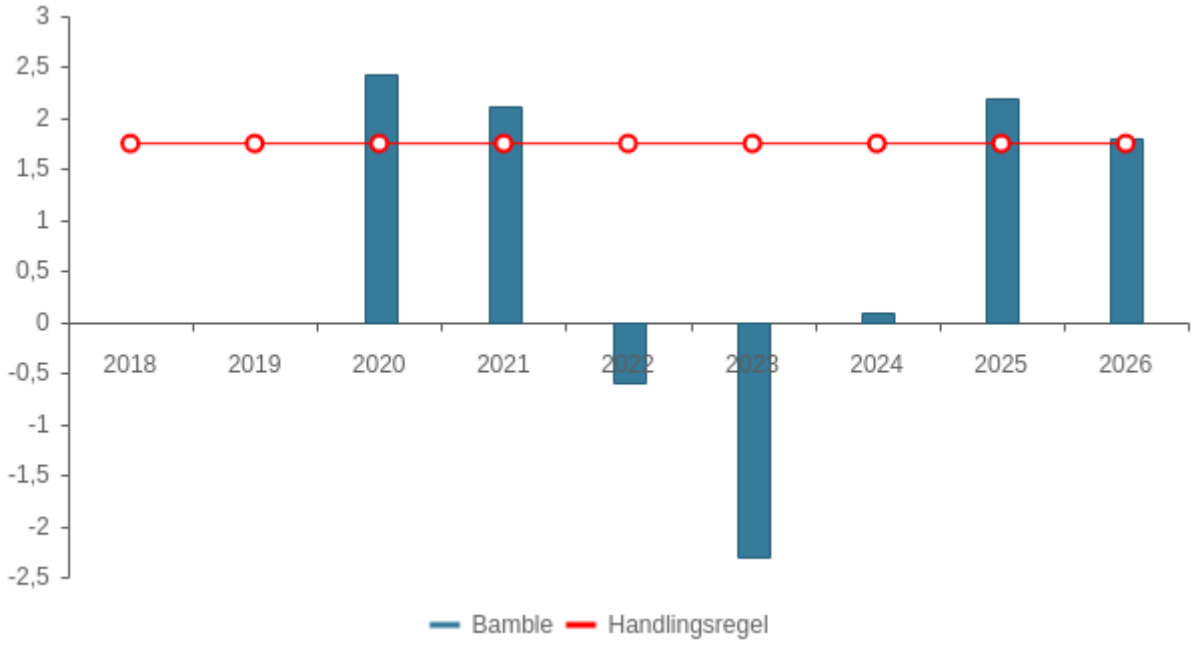

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Bamble	0,00 %	0,00 %	2,44 %	2,11 %	-0,60 %	-2,30 %	0,10 %	2,20 %	1,80 %
Handlingsregel	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %

Handlingsregel: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto er fra TBU satt til 1,75%.

Netto driftsresultat er kommunens overskudd før avsetninger og er kommunebudsjettets sentrale resultatbegrep. Netto driftsresultat over tid skal være positivt hvis kommunen skal ha en bærekraftig økonomisk utvikling.

Bamble kommune har de siste regnskapsårene hatt gode resultater og har et positivt netto driftsresultat som er avsatt til fond for bruk senere år. For 2021 var dette 2,1%. Til sammenligning var dette 4,1% for KOSTRA-gruppe 7. I budsjett for 2022 er det et netto driftsresultat på 1,0%, eller 12,7 millioner kroner. I 2023 er resultatet minus 2,3%, 30,9 mill. kroner. For hele perioden under ett 23-2026 er netto driftsresultat positivt met til sammen 25,0 mill. kroner.

I perioden når ikke Bamble kommune målet i handlingsregelen på gjennomsnittlig netto driftsresultat på 1,75% for perioden.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

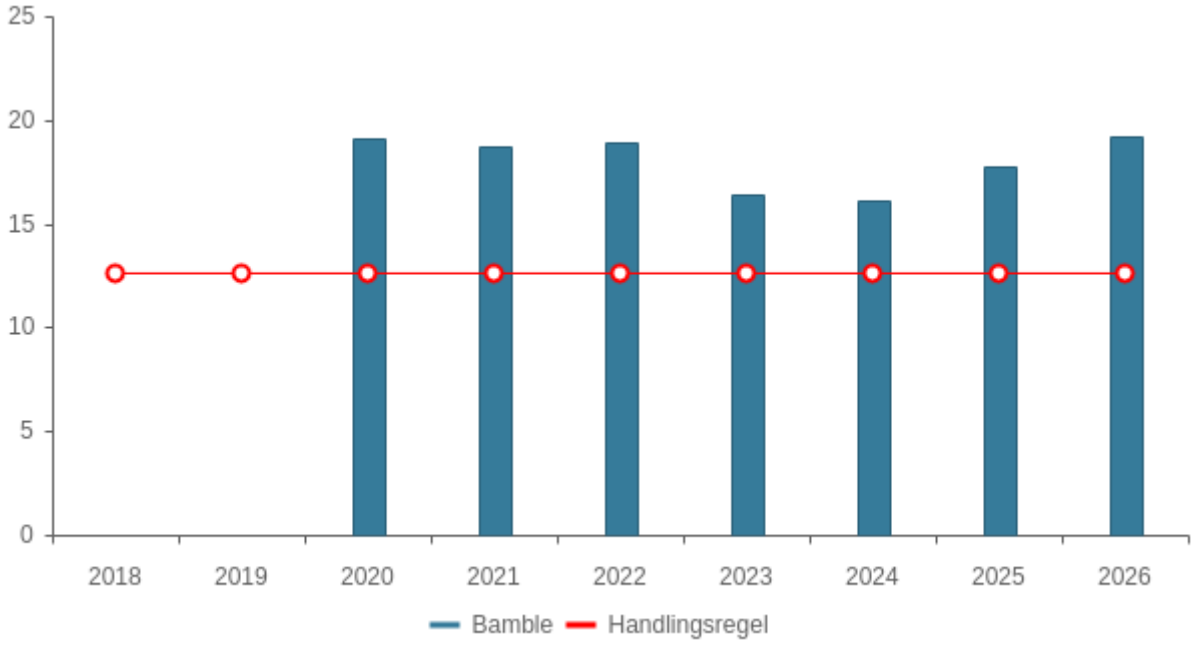

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Bamble	0,00 %	0,00 %	19,08 %	18,69 %	18,90 %	16,40 %	16,10 %	17,80 %	19,20 %
Handlingsregel	12,60 %	12,60 %	12,60 %	12,60 %	12,60 %	12,60 %	12,60 %	12,60 %	12,60 %

Handlingsregel: Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 7 i sist avlagt regnskap, 12,6%.

Kommunens disposisjonsfond er avsatt fra ubundne driftsmidler over tid. Disposisjonsfondene omfatter midler avsatt fra driftsoverskudd av kommunestyret selv til Driftsfondet, men også midler til gjennomføring av vedtatt tiltak, øremerkede buffer og virksomhetenes oppsparte midler. Disposisjonsfond brukes til å finansiere både investeringer og driftsutgifter, og er kommunens driftsbuffer som brukes til å dekke utgifts- eller inntektsutfordringer i løpet av året.

Ved inngangen til 2022 utgjorde kommunens samlede disposisjonsfond 18,7% av brutto driftsinntekter. Revidert budsjett viser av disposisjonsfondene vil være på 19% ved utgangen av 2022. Når kommunen har bra med fond kompenserer dette til en viss grad for lavere netto driftsresultat i perioden.

Driftsfondene reduseres til 16% i 2023 og er tilbake til 19% i 2026, dette er godt over målsetningen i handlingsregelen.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

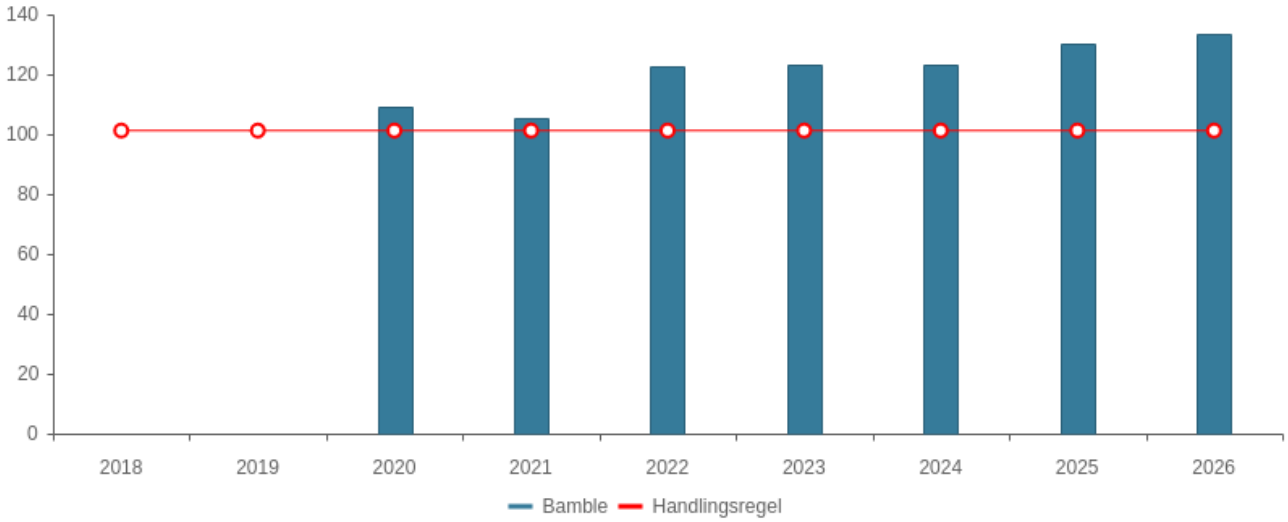

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Bamble	0,00 %	0,00 %	109,10 %	105,48 %	122,67 %	123,20 %	123,18 %	130,20 %	133,32 %
Handlingsregel	101,20 %	101,20 %	101,20 %	101,20 %	101,20 %	101,20 %	101,20 %	101,20 %	101,20 %

gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 101,2%

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser, fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler.

Grafen viser at prognosen for netto lånegjeld i prosent utvikler seg til å bli høyere enn brutto driftsinntekter i perioden 2023-2026. Store investeringer de siste årene, først og fremst på Grasmyr og på Nustad har økt gjelden til nå.

Utover i perioden er det lagt inn nye større investeringer, først og fremst innenfor velferd. Nye investeringer som følge av VA-plan som kommer til behandling høsten 2022 er også tatt med. Grafen viser at gjelden vil forbli høyere enn ønsket nivå i perioden. Det er viktig å vurdere ytterligere gjeldsøkning opp mot kommunens økonomiske handlingsevne. Økt lånegjeld medfører økt risiko for økte kostnader i form av renter og avdrag. I tillegg får kommunen økte bygningsarealer som skal driftes.

Bamble når ikke målsetningen på 101,2% i perioden.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

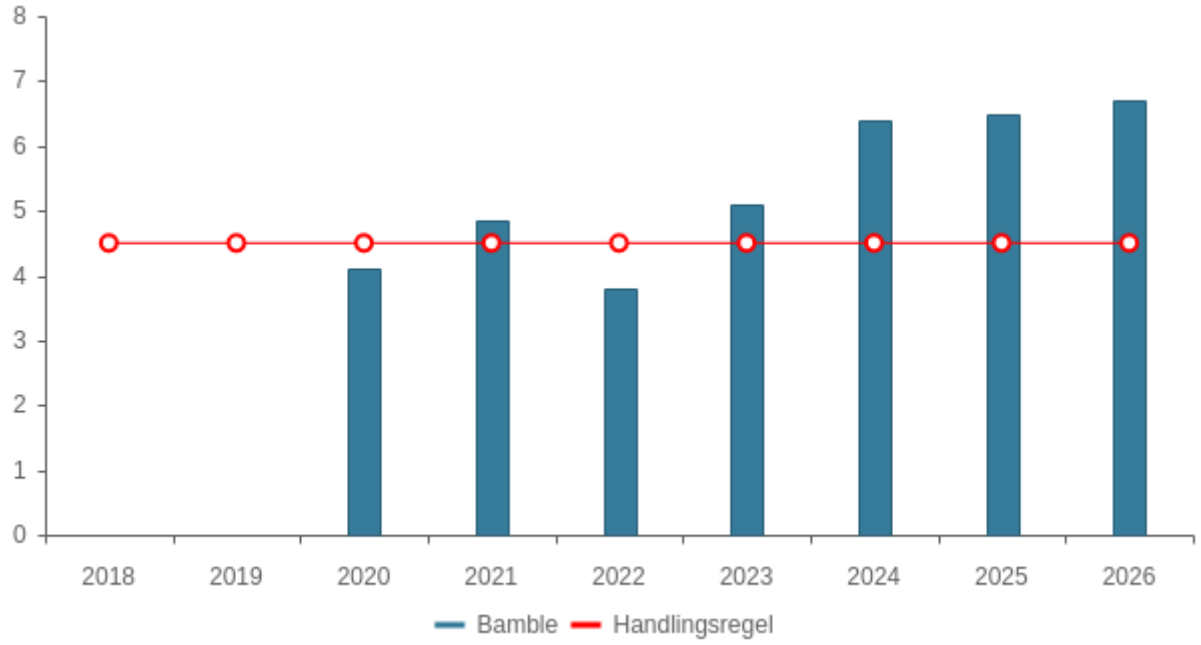

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Bamble	0,00 %	0,00 %	4,10 %	4,84 %	3,80 %	5,10 %	6,40 %	6,50 %	6,70 %
Handlingsregel	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %

Handlingsregel: Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 4,5%.

Resultatbegrepet viser hvor stor andel av driftsinntektene som netto er bundet opp til tilbakebetaling av lån og plasseringer. I netto finans omfattes renteutgifter/-inntekter på lån, renteinntekter av bankinnskudd, tap/gevinst på finansplasseringer og utbytter/eieruttak. Netto finans og avdrag er avhengig av valgt finansieringsstrategi, størrelsen på kommunens gjeld og størrelsen på innskudd, plasserte midler og utbytter av eierskap. Det er for tiden ett lavt rentenivå, men det er forutsatt en økning i rentenivået på refinansieringer og opptak av nye lån utover i perioden.

I 2020/2021 økte kommunens netto lånegjeld betydelig, i hovedsak som følge av investeringene i Bamble ungdomsskole med tilliggende anlegg. Dette medfører økte rentekostnader i 2021, og i 2022 starter avdragsbetalingene. Denne investeringen, sammen med nye investeringer i kommende år og økt rentenivå medfører en betydelig økning i finanskostnadene fremover.

I 2023 er det forutsatt et utbytte fra Skagerak energi på 24 mill. kroner, og ca 17 mill. kroner fom 2024.

I perioden øker netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter fra 3,8% i 2022 til 6,7% i 2026. Kommunen når ikke målsetningen på 4,5% i perioden.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
	Budsjett 2022	2023	2024	2025	2026
Sum inntekter	-1 251 217	-1 338 808	-1 358 440	-1 377 338	-1 389 729
Sum utgifter	1 274 918	1 398 710	1 365 960	1 353 297	1 371 816
Brutto resultat	**23 701**	**59 902**	**7 520**	**-24 041**	**-17 913**
Netto finansutgifter og inntekter	54 664	68 150	86 400	89 112	93 379
Motpost avskrivinger	-91 135	-97 157	-95 317	-94 799	-100 492
Netto resultat	**-12 770**	**30 895**	**-1 397**	**-29 728**	**-25 026**
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	12 770	-30 895	1 397	29 728	25 026
Årsresultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Netto resultat i prosent av sum inntekter	1,0 %	-2,3 %	0,1 %	2,2 %	1,8 %

Tabellen viser hovedtallene i oppdatert budsjettgrunnlag for perioden. I forhold til gjeldende handlingsprogram er hovedendringene som følger:

- Budsjettet er oppjustert til 2023-pris. Det er lagt inn forutsetninger fra statsbudsjettet om 4,2% lønnsvekst for 2023. Regjeringens anslag på deflator er på 3,7% i 2023. Utgifter og inntekter er justert med forventet prisstigning for 2023 på 3,1% og for enkelte poster er det gjort en egen vurdering og lagt inn reell kostnadsvekst. Av særskilt justerte poster er de største strøm med en økning på 150%, drivstoff 40% og byggevarer 10%.
- Skatt og rammetilskudd er beregnet av Telemarksforskning iht. statsbudsjettet og prognosemodell fra KS. Det er lagt inn anslag på økt tilskudd som finansiering av økte demografikostnader i Bamble og det er lagt inn udisponert realvekst f.o.m. 2024 på 0,5%. Midler til oppgaveendringer er lagt inn i enhetenes rammer.
- Rentenivået er økt i hele perioden, dette er det tatt hensyn til i beregningen av renteutgiftene og for renteinntektene. Rentene er beregnet utfra dagens låneavtaler, refinansiering av disse og budsjetterte nye låneopptak. Netto renteutgifter økes utover i perioden og er i 2026 nær det dobbelte av 2022 som følge av nye låneopptak og økende rente på kommunens lån.
- Det er beregnet og budsjettert minimumsavdrag i perioden. Som følge av nyinvesteringer øker avdragene noe utover i perioden.
- Eiendomsskatten er videreført med samme budsjettmessige forutsetninger som i ØP 2022-2025 og med samme reell verdi som i 2023. Inntektene er noe nedjustert etter klagesaksbehandlingen etter nytakseringen.
- Det er lagt inn en budsjettmessig buffer for å dekke uforutsett utgiftsvekst i tjenestene utover i perioden.
- Det er lagt inn reduserte driftsrammer for enhetene årlig med 1,5% av brutto driftsutgifter f.o.m. 2024.
- Det er lagt inn forslag til konkrete innsparingstiltak i 2023-2026 for saldering av budsjettet.
- Det er lagt inn driftskonsekvenser av påregnede fremtidige investeringer i velferd som følge av flere eldre.
- Det er lagt inn styrkinger av rammene til enhetene som følge av folkevalgte vedtak.
- Budsjettet i 2023 er saldert med bruk av 35 mill. kroner fra driftsfondet.

For øvrig er alle vedtatte tiltak fra vedtatt handlingsprogram 2022-2025 videreført.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Bamble kommune er i en usikker og krevende økonomisk situasjon fremover. Det er foretatt store investeringer som medfører gjeldsøkning, økte utgifter til renter og avdrag, og økte driftskostnader til

bygg og nye tjenester. I tillegg er det et press på tjenestene og kostnadsøkninger som følge av endrede statlige krav, brukerrettigheter og økte forventninger fra befolkningen.

Bamble kommune har i flere år hatt et gjennomgående omstillings- og effektiviseringsarbeid for å få fremtidige budsjetter i balanse. Det er også for perioden 2023-2026 forutsatt realisert innsparinger og effektivisering i tjenestene. Enhetene får reduserte budsjettrammer og må tilpasse tjenestene i henhold til dette. Det er ikke mulig å redusere kostnadsnivået i enhetene uten at dette får konsekvenser for tjenestetilbudet til kommunens innbyggere, men det er ikke foreslått nedleggelse av tjenester.

Kommunaløkonomisk bærekraft (KØB)

Grafen viser avviket mellom vedtatte mål for de tre viktigste finansielle indikatorene som skal bidra til kommunaløkonomisk bærekraft (KØB). Verdiene i trekanten er relative, og målet er omregnet til 100 for alle tre indikatorer. Verdi under 100 indikerer behov for ytterligere tilpasning for å nå målsettingen.

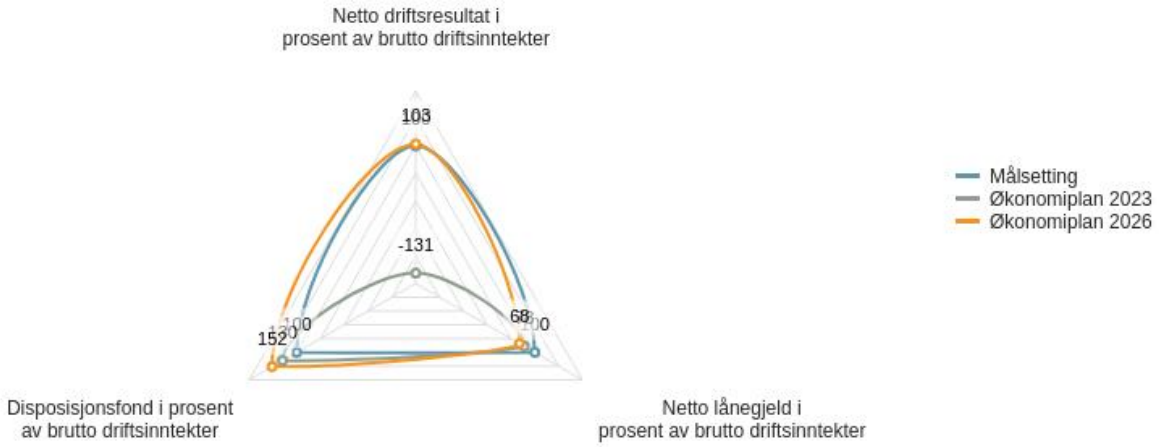

Virkelige verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2026
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,75 %	-2,30 %	1,80 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	101,20 %	123,20 %	133,32 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	12,60 %	16,40 %	19,20 %

Relative verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2026
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	100,00 %	-131,00 %	103,00 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	100,00 %	78,00 %	68,00 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	100,00 %	130,00 %	152,00 %

Budsjett for 2023 som ikke er tråd med vedtatte målsetninger for økonomiske nøkkeltall. Utover i perioden er det forutsatt tiltak som medfører at nøkkeltallene samlet sett bedrer seg. Det må imidlertid påpekes at lånegjelden øker og forblir høyere enn ønsket i hele perioden.

Investeringer i økonomiplanen

I strategidokumentet redegjøres det for behov, prioriteringer og rammebetingelser for kommunens investeringer. I økonomiplanen blir investeringene gjennomgått og etterberegnet.

Investeringer
Bamble kommune har behov for investeringer i bygg og anlegg for å imøtekomme eksterne pålegg, nødvendig utvikling av tjenestene og rasjonell drift. Investeringer må vurderes i et langsiktig perspektiv i forhold til livsløpskostnader og behov for utvikling av tjenestene. Investeringene må ses i sammenheng med kommunens økonomiske rammer for øvrig, investeringene vil belaste fremtidige driftsbudsjetter med renter, avdrag og kostnader til bygningsmessig drift.

Større investeringsprosjekter skal i henhold til kommunens økonomireglement utredes og fremmes til folkevalgt behandling i flere omganger med forstudie, forprosjekt og hovedprosjekt før gjennomføring. En slik trinnvis behandling av større prosjekter sikrer at nybygg imøtekommer de behovene kommunen har fremover, og at kostnadskalkylere blir sikrere før igangsettelse.

Ønskene om nyinvesteringer er høyere enn det kommunen har økonomisk evne til å gjennomføre. Følgende rekkefølge legges til grunn for prioritering av investeringer:

1. Selvfinansierte tiltak der kostnadene i sin helhet finansieres ved inntekter.
2. Effektiviseringstiltak som bidrar til reduserte kostnader eller økte inntekter.
3. Utviklingstiltak som bidrar til å løse kommunens oppgaver på en bedre og mer effektiv måte.

Finansiering av investering
Bamble kommune har liten evne til å frigjøre midler til egenfinansiering av investeringer. Nyinvesteringer finansieres derfor i all hovedsak ved låneopptak. Høyere lånegjeld medfører at kommunen får høyere utgifter til renter og avdrag, og behov for nye kutt i driftsrammene til enhetene. For å dempe denne effekten er det viktig at lånegjelda ikke øker mer enn det kommunen klarer å bære fremover.

Følgende legges til grunn for finansiering av investeringer:

- Bygg og eiendommer som kommunen ikke bruker selv selges.
- Ekstraordinære driftsinntekter, f.eks. utbytte Skagerak og avkastning på finanskapitalen, brukes fortrinnsvis til nedbetaling av gjeld.

Finansieringen av investeringene gjøres i hovedsak ved låneopptak.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	104 276	134 125	248 200	249 325
Tilskudd til andres investeringer	21 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 853	2 853	2 853	2 853
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	128 129	137 978	252 053	253 178
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 575	-9 725	-29 700	-36 325
Tilskudd fra andre	0	0	0	-54 000
Salg av varige driftsmidler	-26 000	-30 000	-30 000	-30 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-91 701	-95 400	-189 500	-130 000
Videreutlån	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	29 700	30 500	31 300	32 100
Mottatte avdrag på videreutlån	-29 700	-30 500	-31 300	-32 100
Overføring fra drift	-2 853	-2 853	-2 853	-2 853
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-128 129	-137 978	-252 053	-253 178
Sum finansieringsbehov	**128 129**	**137 978**	**252 053**	**253 178**
Sum finansiering	**-128 129**	**-137 978**	**-252 053**	**-253 178**
Udekket finansiering	0	0	0	0

I perioden er de løpende investeringsrammene videreført, men justert ift. behov og prisvekst. VAR investeringene er lagt inn i henhold til oppdatert VA-plan.

Det er lagt inn en ny investeringsramme for investeringer i henhold til Helse- og omsorgsplan - Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene legges til grunn. Det er er prioritert prosjekter innenfor rammene, med sammenslåing av hjemmetjenesten prioritert i 2023.

De enkelte investeringsprosjektene er nærmere beskrevet i enhetenes kapitler.

Investeringsprosjektene vises brutto, inklusive mva.

Investeringstabell for kommunen samlet

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	2024	Inntekt 2024	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026
Oppgradering kommunale bygg								
Barnehageplan, nye barnehagebygg	0	0	0	0	40 000	0	40 000	0
Oppgradering og rehabilitering gamle rådhuset Langesund	1 875	0	1 875	0	0	0	0	0
Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022	6 000	0	6 000	0	6 000	0	6 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	**7 875**	**0**	**7 875**	**0**	**46 000**	**0**	**46 000**	**0**
Finansielle investeringer								
Egenkapitalinnskudd Klp	2 853	-2 853	2 853	-2 853	2 853	-2 853	2 853	-2 853
Sum Finansielle investeringer	**2 853**	**-2 853**	**2 853**	**-2 853**	**2 853**	**-2 853**	**2 853**	**-2 853**
IKT investeringer								
Rammebevilgning IKT-plan	8 400	0	8 400	0	8 400	0	8 400	0
Utstyr til strømming av politiske møter	250	0	0	0	0	0	0	0
Sum IKT investeringer	**8 650**	**0**	**8 400**	**0**	**8 400**	**0**	**8 400**	**0**
Kirkelig fellesråd								
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, utbedring Langesund og Bamble kirker	20 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kirkelig fellesråd	**21 000**	**0**	**1 000**	**0**	**1 000**	**0**	**1 000**	**0**
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret								
Kommunalt tilskudd vedlikehold / oppgradering Herre Bedehus	250	0	0	0	0	0	0	0
Sum Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	**250**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.								
Frilufts- og miljøtiltak fom.2022	3 500	0	4 300	0	4 300	0	4 300	0
Idretts/aktivitetsanlegg Rugtvedt i regi av BiF	800	0	0	0	0	0	0	0
Kongens dam på Herre	10 500	0	3 000	0	0	0	0	0
Plan for Kystkultur - gjennomføring	1 200	0	1 300	0	0	0	0	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	**16 000**	**0**	**8 600**	**0**	**4 300**	**0**	**4 300**	**0**
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging								
Boligområde Bunestoppen	0	0	23 250	-20 000	0	-20 000	0	-20 000
Boligområde Grasmyr Nord	1	-26 000	0	0	0	0	0	0
Boligområde Grasmyr Sør	0	0	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	**1**	**-26 000**	**23 250**	**-30 000**	**0**	**-30 000**	**0**	**-30 000**
Veg og trafikksikkerhet								
Offentlige ladestasjoner	2 000	0	0	0	0	0	0	0

Investeringsprosjekter	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	2024	Inntekt 2024	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026
Veg- og trafikksikkerhetstiltak fom.2022	5 000	0	5 000	0	5 000	0	5 625	0
Åstadveien, kommunal andel	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Veg og trafikksikkerhet	**9 000**	**0**	**5 000**	**0**	**5 000**	**0**	**5 625**	**0**
Investeringer helse og omsorg								
Investeringer i helse- og omsorgsbygg iht plan	12 500	0	0	0	125 000	0	155 000	-54 000
Sum Investeringer helse og omsorg	**12 500**	**0**	**0**	**0**	**125 000**	**0**	**155 000**	**-54 000**
Sum	**78 129**	**-28 853**	**56 978**	**-22 853**	**192 553**	**-22 853**	**223 178**	**-76 853**

Avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	2024	Inntekt 2024	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026
Vann, avløp, renovasjon								
Investeringer iht Vann- og avløpsplan	50 000	0	81 000	0	59 500	0	30 000	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	**50 000**	**0**	**81 000**	**0**	**59 500**	**0**	**30 000**	**0**
Sum	**50 000**	**0**	**81 000**	**0**	**59 500**	**0**	**30 000**	**0**

Planoversikt

Kommunen har mange ulike ansvarsområder og det produseres planer på alle nivåer. Omfanget av ulike typer kommunale planer er svært omfattende og spenner fra samfunnsutvikling og overordnede arealføringer på den ene siden, til kommunens drift og tjenesteområder på den andre. Planarbeidet er et viktig redskap for å styre kommunens samfunnsutvikling og det er kommunestyret som er planmyndighet og har ledelsen i den kommunale planleggingen.

Bamble kommunestyre vedtok i sak 59/20 Planstrategi for perioden 2020 til 2023 i henhold til plan- og bygningslovens §10-1. Planstrategien er ikke en plan i seg selv, men en arena for å synliggjøre og avklare kommunens planbehov for kommende fireårsperiode, basert på utfordringene kommunen står overfor.

Bamble kommune har en rekke vedtatte planer som gjelder for hele, eller deler av valgperioden. I tillegg ble det i planstrategiens kapittel 5.3 presentert et forslag til flere planer som skal utarbeides i perioden 2020-2023. For å sikre en viss fleksibilitet og handlingsrom rundt planbehovet i perioden ble det fastslått at oversikten over gjeldende- og planlagte planer skulle gjennomgås årlig i kommunestyret. I sak 4/22 vedtok kommunestyret at denne gjennomgangen skulle skje i forbindelse med budsjett og økonomiplan, og den oppdaterte planoversikten ligger nå vedlagt dette dokumentet.

Planarbeid kan være ressurskrevende. Det er viktig at dette arbeidet blir gjort på en grundig måte og at planene blir forankret i kommunens administrasjon, blant folkevalgte, og Bambles innbyggere som er berørt. For å sikre gode planprosesser og riktig forankring har det de siste årene vært nødvendig å utsette oppstart for en del planer, gitt pandemisituasjonen vi har vært oppe i. I tillegg har det vært naturlig å avvente planarbeid for noen områder av hensyn til organisatoriske og andre forhold. På den andre siden er det viktig å sikre fremdrift for planarbeid i årene som kommer. Planene legger grunnlag for prioriteringer og utvikling av tjenestene vi skal yte til innbyggere og næringsliv fremover, i tillegg til å være premissgivende for fremtidig budsjett- og økonomiplanabreid. Bamble har fortsatt store ambisjoner for planer som skal vedtas i løpet av siste år i planstrategiperioden, og det kommer til å bli lagt ned mye innsats og store ressurser for å få dette til.

Planoversikten ble gjennomgått i kommunestyret i februar i år. Siden den gang er det gjort endringer i status for en del planer, og noen planer er vedtatt. Dette kan leses i vedlagt planoversikt.

Etter valget neste år starter arbeidet med en komplett gjennomgang av planstrategi, med tilhørende planoversikt for neste periode. Det betyr at vi vil få et nytt kunnskapsgrunnlag å forholde oss til, samtidig som det kan bli endringer i prioriteringer og planbehov for Bambles utvikling fremover.

Kommunens tjenesteområder

Samfunn

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Strategi for å nå delmål
Bamble er en tilrettelegger for nytt og eksisterende næringsliv som sikrer vekst, utvikling samt ivaretar miljø og mennesker.	Bamble er et attraktivt sted å drive næring	Tilrettelegge for næring
Bamble er et attraktivt bosted for unge og barnefamilier, og et sted der eldre føler seg trygge	Bamble er et attraktivt bosted, med trivelige tettsteder og gode turområder.	Legge til rette for gode bosteder og møteplasser for alle
Bamble er kjent som en attraktiv besøks- og fritidsboligkommune med gode opplevelser	Bamble er kjent for å ivareta og formidle sin kystkultur på en god måte	Utvikle Bambles kystkultur
	Bamble er synlig og er et attraktivt reisemål	Utvikle Bamble som et attraktivt reisemål
Bamble har en bærekraftig forvaltning av økosystemer i kommunen	Bamble er opptatt av å ta vare på kommunens unike naturområder både på land og i vann	Ta vare på natur og miljø
Bamble kommune møter innbyggernes forventninger og tjenestebehov på en samskapende og utviklingsorientert måte.	Bamble kommune er tilrettelegger for frivillighet og engasjement i befolkningen	Legge til rette for frivillighet og deltagelse
	I Bamble kommune har vi god kommunikasjon med innbyggerne	Økt fokus på kommunikasjon med innbyggere og næringsliv
Bamble kommune reduserer sine klimagassutslipp i tråd med nasjonalt fastsatte mål	I Bamble har vi fokus på økt materialgjenvinning og gjenbruk	Økt fokus på materialgjenvinning og gjenbruk

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Tiltak	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	**68 356**	**68 356**	**68 356**	**68 356**
Sum Tekniske justeringer	**25 319**	**15 881**	**15 881**	**15 881**
Konsekvensjusteringer	**25 319**	**15 881**	**15 881**	**15 881**
Konsekvensjustert ramme	**93 674**	**84 236**	**84 236**	**84 236**
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
100% gebyrdekning vann, avløp, renovasjon, slam, feiing, regulering, byggesak og oppmåling	-2 421	-2 213	-2 488	-2 488
Boligsosial handlingsplan overført fra Samfunn til Velferd	-993	-993	-993	-993
Etablering Grenland Brann og Redning	1 117	9 272	9 305	9 337
Justering av husleietaket på grunn av internett og tv signaler i husleia	-294	-588	-588	-588
Kommunalt støtteordning til utskifting av gamle vedovner	0	-150	-150	-150
Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.	30	60	90	120
Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak	-50	-100	-150	-200
Selvkostkalkyle vann, avløp, slam og renovasjon	-37 847	-44 369	-51 361	-50 816
Selvkostkalkyle vann, avløp, slam og renovasjon	32 456	32 456	32 456	32 456
Styrking næringsarbeid, 3-årig prosjekt	0	0	-600	-600
Telemark museum, forvaltningsavtale	-100	-100	-100	-100

	Økonomiplan			
Tiltak	2023	2024	2025	2026
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	**-8 101**	**-6 724**	**-14 579**	**-14 022**
Driftskonsekvens av investeringer				
Oppgradering og rehabilitering gamle rådhuset Langesund, driftskonsekvenser	0	0	-100	-100
Sum Driftskonsekvens av investeringer	**0**	**0**	**-100**	**-100**
Innsparingstiltak				
Energisparing kommunale bygg	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Fjerne husleietak og slutte med subsidiering av husleier i omsorgsboliger	-1 252	-1 252	-1 252	-1 252
Ikke budsjetterte inntekter for festetomter	-400	-400	-400	-400
Innføre leie i kommunens lokaler og idrettsanlegg	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Innsparinger på drift som ikke lar seg realisere før eiendommer er solgt	6 840	0	0	0
Redusere bruk av gatebelysning	-1	-1	-1	-1
Redusere kvalitet på renhold	-500	-500	-500	-500
Redusere parkvedlikehold	-300	-300	-300	-300
Redusere tilskudd til frivillige lag og foreninger	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Redusere tilskudd til private veier	-200	-200	-200	-200
Redusere vedlikehold av formålsbygg	-1 000	0	0	0
Redusere vintervedlikehold	-650	-650	-650	-650
Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024	0	-2 760	-5 520	-8 280
Sum Innsparingstiltak	**-4 963**	**-13 563**	**-16 323**	**-19 083**
Nye tiltak				
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Nye tiltak	**0**	**0**	**0**	**0**
Politiske vedtak				
Drift Vilt og ettersøk	175	0	0	0
Driftsmidler til Skipperhuset	150	150	150	150
Ekstraordinær støtte næringslivet 2023	5 000	0	0	0
Energisparing kommunale bygg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ingen planting av blomster/ forskjønning av offentlige områder	-150	-150	-150	-150
Innføre leie i kommunens lokaler og idrettsanlegg	1 500	1 500	1 500	1 500
Innsparing Samfunn, KS konsulent - kommunalteknisk	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Krav om innsparing kultur ikke realisert	492	492	492	492
K-sak 23/17 Drift av Sundbykåsa	600	600	600	600
Ksak 66/22 tilskudd til sosialt arbeid	100	100	100	100
Ksak 71/22 kommunens bilordning	130	0	0	0
Ksak 75/21 kommunens andel av 0,5 årsverk vannområdekoordinator, periode 2022-27	65	65	65	65
Miljø- og energieffektiviseringstiltak i landbruket	400	400	400	400
Redusere kvalitet på renhold	300	300	300	300
Redusere parkvedlikehold	200	0	0	0
Redusere tilskudd til frivillige lag og foreninger	1 000	1 000	1 000	1 000
Redusere vintervedlikehold	350	350	350	350
Støtte til Tall Ships Races 2023	100	0	0	0
Tilskudd til arrangementer ved Bamble bibliotek og litteraturhus	150	150	150	150
Sum Politiske vedtak	**7 062**	**1 457**	**1 457**	**1 457**
Nye tiltak og realendringer	**-6 002**	**-18 830**	**-29 545**	**-31 748**
Ramme 2023-2026	**87 673**	**65 406**	**54 692**	**52 489**

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

100% gebyrdekning vann, avløp, renovasjon, slam, feiing, regulering, byggesak og oppmåling
Avgiftene på vann, avløp, renovasjon og septik skal dekke kostnadene kommunen har ved å produsere tjenestene. Det foretas en budsjettkalkyle som tar med planlagte investeringer og øvrige kjente

endringer i tjenestene. Deretter fastsettes gebyrinntektene for kommende år. Endret fremdrift i investeringene og økt kalkylerente kan medføre endringer i gebyrinntektene. Netto gebyrinntekter skal dekke indirekte kostnader, kalkulerte renter og avskrivninger på tidligere og planlagte investeringer.

Boligsosial handlingsplan overført fra Samfunn til Velferd
Endring på grunn av omorganisering av kommunal områdene 2021. Endringen utgjør 993 000 kroner.

Etablering Grenland Brann og Redning
Kommunestyret behandlet i sak 75/20 - Representantskapsmøte 23.09.2020 - Grenland brann og redning IKS - 2020.

Tallene er oppdatert ihht budsjett og økonomiplan 2023-2026 fra Grenland brann og redning. Det er også lagt inn en økning på 10,15 kroner per innbygger i økt eiertilskudd Sør-Øst 110 IKS, utgjør 143 000 kroner.

Endringen utgjør totalt 1,117 mill. kroner i 2023 med en økning til 9,272 mill. kroner i 2024.

Justering av husleietaket på grunn av internett og tv signaler i husleia
I Bamble kommune er det ulik praksis når det gjelder TV og internett i omsorgsboligene. Noen betaler for dette utenom husleia og noen har det inkludert. Her bør det være lik praksis og at alle har TV og internett inkludert i husleia. Vi har tatt utgangspunkt i 500,- kroner pr. måned for dette. Vi har 147 omsorgsboliger og det utgjør en heving av husleietaket med 500,- kroner. Tilsammen en inntekt på 882.000,- pr. år.

Det ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2022-25 en økning i inntektene på 294 000 kroner i 2022, 588 000 kroner i 2023 og 882 000 kroner i 2024, da en må vente med endringen til kontraktene kan fornyes.

Kommunalt støtteordning til utskifting av gamle vedovner
Det etableres en støtteordning i perioden 2022-2023 for utskifting av gamle vedovner til rent-brennende vedovner i privat-eide boliger, 150 000 per år. Det skal legges til grunn samme kriterier som i Skien, se https://www.skien.kommune.no/aktuelt/bytte-ut-vedovnen-se-hit/, med unntak av kravet om at boligen skal ligge i bybåndet; samt at ordningen kan organiseres av Miljøretta Helsevern i Grenland.

150 000 kroner trekkes ut av ramma igjen i 2024.

Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.
Liten årlig justering av ramme, 30 000 kroner per år, for å kompensere for merutgifter til vedlikehold av park og friområder.

Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak
Energibesparelse i forbindelse med investering i nye ENØK-tiltak(energi økonomisering) i kommunale bygg. Reduksjon 50 000 kroner per år.

Selvkostkalkyle vann, avløp, slam og renovasjon
Vann

Prognosen viser en underdekning på 5,8 millioner kroner. Dette medfører til at selvkostfondet reduseres til 1,6 millioner kroner.

Vi fremskriver driftsutgiftene fra 2022 til 2023, og det legges dermed ingen økning/reduksjon på direkte driftsutgifter.

Totale driftskostnader øker fra 34,6 til 37,4 millioner kroner fra 2022 til 2023, og det er lagt inn en gebyrøkning på 15 % i 2023. En slik økning vil medføre til et underskudd på 3,9 millioner kroner. Tjenesten vil ved utgangen av 2023 sitte med et fremførbart underskudd på 2,3 millioner kroner.

Det er videre lagt inn en gebyrutvikling på 15 % i 2024, og 7 % i 2025. Med en slik gebyrutvikling vil det fremførbare underskuddet være dekket inn innen 2027.

Avløp

Prognosen viser et underskudd på 1,8 millioner kroner. Dette gjør at det fremførbare underskuddet øker fra 4,8 til 6,8 millioner kroner.

Vi fremskriver driftsutgiftene fra 2022 til 2023, og det legges dermed ingen økning/reduksjon på direkte driftsutgifter.

Totale driftskostnader øker fra 39,96 til 42,7 millioner kroner fra 2022 til 2023, og det er lagt inn en gebyrøkning på 10 % i 2023. En slik økning vil medføre til et underskudd på 849.515 kroner. Tjenesten vil ved utgangen av 2023 sitte med et fremførbart underskudd på 7,9 millioner kroner.

Det er videre lagt inn en gebyrutvikling på 10 % i 2024, og 10 % i 2025. Med en slik gebyrutvikling vil det fremførbare underskuddet være dekket inn innen 2027.

Renovasjon

Prognosen viser et overskudd på 1,4 millioner kroner. Dette medfører til at det fremførbare underskuddet reduseres fra 4,8 til 3,6 millioner kroner.

Vi fremskriver driftsutgiftene fra 2022 til 2023, men det legges inn en økning på 13-serien fra 21,2 millioner i 2022 til 23,3 millioner i 2023.

Totale driftskostnader øker fra 28,7 til 31 millioner kroner fra 2022 til 2023, og det er lagt inn en gebyrøkning på 8 % i 2023. En slik økning vil medføre til et overskudd på ca. 880 tusen kroner. Tjenesten vil ved utgangen av 2023 sitte med et fremførbart underskudd på 2,8 millioner kroner.

Det er videre lagt inn en gebyrutvikling på 2,5 % i 2024, og 4,3 % i 2025. Med en slik gebyrutvikling vil det fremførbare underskuddet være dekket inn innen 2026.

Slam

Prognosen viser et overskudd på litt over 400 tusen kroner. Dette medfører til at selvkostfondet reduseres fra 1,1 mill til ca. 719 tusen kroner.

I møtet fremskrives driftsutgiftene fra 2022 til 2023.

Totale driftskostnader øker fra 1,91 til 1,96 millioner kroner fra 2022 til 2023, og det er lagt inn en gebyrøkning på 11 % i 2023. En slik økning vil medføre til et underskudd på ca. 330 tusen kroner. Tjenesten vil ved utgangen av 2023 sitte med et selvkostfond på 400 tusen kroner.

Det er videre lagt inn en gebyrutvikling på 9 % i 2024, og 9 % i 2025. Med en slik gebyrutvikling vil det selvkostfondet reduseres innen 2027.

Selvkostkalkyle vann, avløp, slam og renovasjon
Tilbakeføring OB 2022

Styrking næringsarbeid, 3-årig prosjekt
3-årig prosjekt i samarbeid med næringslivet, næringsforeningen og Skagerrak Sparebank. Dette forutsetter at Bamble 2025 og Bamble næringsforening går inn i prosjektet med en samlet stemme. Prosjektet er tenkt å følge opp erfaringene fra Kragerø kommune, som har et lignende prosjekt pågående.

Telemark museum, forvaltningsavtale
I kommunestyresak 85/19 Budsjett 2020 og handlingsprogram 2020 - 2023 vedtok kommunestyret å si opp samarbeidsavtalen med Telemark museum. Samtidig ble budsjettet for museumsarbeid redusert med 400.000 fra 530.000 til 130.000.

I kommunedirektørens forslag til budsjett for 2020 og handlingsprogram for 2020 - 2023 het det: "Bamble kommune bruker ca. 530.000 til kjøp av museumstjenester av Telemark Museum hvert år. Enheten foreslår at dette reduseres med 400.000 med virkning fra 2021. Restbeløp på ca. 130.000 beholdes for å ha en buffer til å finansiere eventuell alternativ oppbevaring for viktige museumsgjenstander som pr i dag oppbevares på Telemark museum."

Høsten 2020 har Bamble kommune inngått en en kortsiktig magasinavtale for 2021. Denne avtalen har en kostnad på 250.000 og budsjettet for museumsarbeid bør derfor styrkes med 100.000 for 2021.

Hensikten med den midlertidige magasinavtalen er å kjøpe tid for å kunne foreta en rolig og ryddig vurdering, i samarbeid med frivillige foreninger og lokale museumsildsjeler, av framtidige løsninger for registrering, oppbevaring, forvaltning og tilgjengeliggjøring av Bamble kommunes museumsgjenstander og museumssamlinger.

I løpet av 2022 bør det gjennomføres en avklaring av kostnader og muligheter for alternative magasinløsninger. Dette bør sees i sammenheng med utarbeidelse av en museumsplan for Bamble kommune. 100 000 tas ut fra og med 2023.

Innsparingstiltak

Energisparing kommunale bygg
Tiltaket er beregnet ut i fra en priskompensasjon på det forbruket vi har pr. i dag. Det er satt i gang en rekke tiltak for å redusere energiforbruket i kommunale bygg, og med høye strømpriser forventes det en besparelse på 5 mill. kroner.

Fjerne husleietak og slutte med subsidiering av husleier i omsorgsboliger
Bamble kommune subsidierer omsorgsboliger uavhengig av behov. Denne subsidieringen utgjør ca. 1,25 mill. kroner per år. Prosess for ny husleieberegninger må igangsettes for å oppnå innsparingen.

Ikke budsjetterte inntekter for festetomter
Inntekt på festetomter har vært for lavt budsjettert de siste årene. Økes derfor med 400 000 kroner.

Innføre leie i kommunens lokaler og idrettsanlegg
Det foreslås å innføre lokalleie i kommunens bygg og idrettsanlegg. Statistikk fra Frifem viser at kommunen leier ut ca. 30000 timer på ett år. Porsgrunn kommune har timesatser differensiert i forhold til byggets karakter, innenbys eller utenbys leietaker med mer. En stipulert timesats for Bamble på 100 kroner vil kunne gi betydelige inntekter. Kommunedirektøren vil komme tilbake med hvordan dette bør praktiseres i Bamble.

Ramma reduseres med 1,5 mill. kroner

Innsparinger på drift som ikke lar seg realisere før eiendommer er solgt
I forbindelse med ny ungdomsskole på Grasmyr ble det forutsatt at deler av skolen skulle finansieres ved salg av eiendommer og innsparing i driftsmidler når byggene er solgt. Det er i K-sak 105/17 forutsatt at det skal spares inn 7,0 millioner kroner for Langesund ungdomsskole og Grasmyr ungdomsskole, 2,0 millioner kroner for tomme lokaler og 1,3 millioner for Grasmyrhallen. Dette lar seg ikke realisere i 2023. Grasmyr ungdomsskole heter nå Knutepunktet og er bygd ut slik at driftskostnadene er høyere enn i 2017. Det er usikkert når innsparingen kan realiseres, men det er stor sannsynlighet at alt kan være i orden fra 2026.

Ramma økes med 6,84 mill. kroner kun for 2024.

Redusere bruk av gatebelysning
Veibelysningen i kommunen har et årlig strømforbruk på ca. 1,8 millioner kWh med den forventede strømprisen på 2,50 kr/kWh i 2023 vil det medføre en strømkostnad på ca. 4,5 mill. kroner. Det er flere alternativer for å redusere bruk av gatebelysning. Eksempelvis kan lysene slås av på nattestid, avstenges i perioder på sommerstid eller slås av utenfor sentrumsområder. Alle alternativene medfører en engangskostnad på ca. 500 000 kroner. Bamble kommune har 3130 lamper, av disse er 2630 av eldre type, mens ca. 500 er av nyere LED. Forbruket for en eldre lampe er beregnet til 125 W, nyere LED lamper er beregnet til 41 W. Ved å skifte ut flere lamper til LED vil det gi en reduksjon i strømforbruket.

Konsekvensen av dette kan være redusert trygghetsfølelse for innbyggerne, og kan medføre noe dårligere trafikksikkerhet.

Redusere kvalitet på renhold
Kvaliteten på kommunens renhold er over målsettingen. Det vises av kvalitetsmålingene som blir gjennomført årlig. Kvaliteten kan reduseres uten at det går utover inneklimaet. Ved dette tiltaket kan man forvente å spare ca. 1 stilling som utgjør 500.000,- kroner.

Redusere parkvedlikehold
Redusere vedlikehold og drift av parkanlegg, redusert plenklipping, bruk av sommerblomster med mer. Reduksjonen utgjør 300 000 kroner.

Redusere tilskudd til frivillige lag og foreninger
Det foreslås å ta bort i sin helhet arrangement- og prosjekttilskudd knyttet til kommunens kulturliv og utstyr- og aktivitetstilskudd til frivillige lag og foreninger, men likevel beholde "Bli med" -midler, driftstilskudd, etableringstilskudd og 17.-mai tilskudd.

En konsekvens av å redusere tilskudd til frivillige lag og foreninger, er at det blir vanskeligere for disse å holde aktivitetene sine i gang.

Reduksjonen utgjør 1 mill. kroner.

Redusere tilskudd til private veier
Det utbetales 200 000 i tilskudd til private veier. Ved å redusere dette tilskuddet, kan pengene brukes til drift av kommunale veier.

Redusere vedlikehold av formålsbygg
Det foreslås å redusere noe vedlikehold av formålsbygg som et midlertidig tiltak kun i 2023. Reduksjonen utgjør 1 mill. kroner.

Redusere vintervedlikehold
Det foreslås å redusere kvaliteten på vintervedlikehold ved å vente lenger før man brøyter og å strø litt mindre. Dette kan få konsekvenser som noe redusert fremkommelighet i perioder, flere klager og svekkelse av kommunens omdømme. Reduksjonen utgjør 650 000 kroner.

Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024
På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som kommunen ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2024 på 1,5% av enhetenes brutto driftsutgifter. Selvkostfinansierte tjenester er ikke med i beregningsgrunnlaget. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i budsjettet for 2023.

Det er ikke definert tiltak i for inndekning av innsparingskravet. Dette må utredes og defineres i løpet av 2023 for realisering i 2024.

Politiske vedtak

Drift Vilt og ettersøk
Det er nødvendig å anskaffe driftsmidler for å kunne gjennomføre lovpålagte oppgaver i Vilt og ettersøk (jf. Animaliehygieneforskriften).

Driftsmidler til Skipperhuset
Bamble kommune har overtatt ansvaret for Skipperhuset uten at det er tilført driftsmidler på budsjettet. Skipperhuset ligger under Stouslands legat, men det er vedtatt at legatet skal oppløses hvis det er juridisk mulig. Men vedtektene sier at kommunen uansett har ansvar vedlikehold og tilsyn. Vi har i dag renhold av fellesarealene og tilsyn av vaktmester. Kostnadene utgjør 150 000 kroner.

Ekstraordinær støtte næringslivet 2023
Bedriftene i Bamble opplever en betydelig økning i sine energipriser og andre kostnader som følge av økende renter og priser. Bamble kommune kan yte gi bistand til næringslivet, bedrifter som sliter nå, men som ellers er levedyktige. Kommunen har et begrenset handlingsrom for å redusere/slette skatter og avgifter, men betalingsavtaler kan inngås. Da forskyves betalingen til et senere tidspunkt, noe som gjøres allerede i dag ved behov. I stedet bør det etableres en tilskuddsordning. Det er ønske om en målrettet, enkel og ubyråkratisk ordning.

Forslaget er en engangssum på 5 mill.kroner i budsjettet 2023. finansiert ved fond avsatt i 2022 fra utbyttemidler Skagerak, saldo 9,3 mill. kroner.

Energisparing kommunale bygg
Tiltaket er beregnet ut i fra en priskompensasjon på det forbruket vi har pr. i dag. Det er satt i gang en rekke tiltak for å redusere energiforbruket i kommunale bygg, og med høye strømpriser forventes det en besparelse på 5 mill. kroner.

Ingen planting av blomster/ forskjønning av offentlige områder
Et mulig innsparingstiltak er å slutte å plante sommerblomster og annen forskjønning av offentlige områder. Dette vil føre til mindre attraktive områder i kommunen. Reduksjonen utgjør 150 000 kroner.

Innføre leie i kommunens lokaler og idrettsanlegg
Det foreslås å innføre lokalleie i kommunens bygg og idrettsanlegg. Statistikk fra Frifem viser at kommunen leier ut ca. 30000 timer på ett år. Porsgrunn kommune har timesatser differensiert i forhold til byggets karakter, innenbys eller utenbys leietaker med mer. En stipulert timesats for Bamble på 100

kroner vil kunne gi betydelige inntekter. Kommunedirektøren vil komme tilbake med hvordan dette bør praktiseres i Bamble.

Ramma reduseres med 1,5 mill. kroner

Innsparing Samfunn, KS konsulent - kommunalteknisk
Kommunedirektøren gjennomfører en gjennomgang av kostnadsbildet innenfor Kommunalteknikk med bistand fra KS-konsulent (eller tilsvarende). I budsjettet legges det inn en forutsetning om at denne kartleggingen gir en kostnadsbesparelse på drift på kr 2,5 millioner årlig i perioden. Det skal også vurderes mulige innsparinger på investeringer knyttet til selve driften av enheten, eksempelvis bilpark, utskiftninger av IKT- og mobiltelefoner, etc.

Krav om innsparing kultur ikke realisert
Kultur har et innsparingskrav på 492' som ikke er realisert. Det er ingen steder å ta dette kuttet.

K-sak 23/17 Drift av Sundbykåsa
Sundbykåsa ble vedtatt kjøpt og det er ikke bevilget driftsmidler. Utleie av lokalene krever renhold, tilsyn og vedlikehold. Uteområdene må holdes vedlike og vei og parkeringsplasser må ha både sommer- og vintervedlikehold. Det er beregnet en årlig driftskostnad på 800.000,- kroner for å holde gården i drift. Den vil da kunne leies ut til lag og foreninger. Inntektene stipuleres til 200 000 kroner. Netto endringen utgjør 600 000 kroner.

Ksak 66/22 tilskudd til sosialt arbeid
Kommunestyret vedtok i sak 66/22 opprettelse av en tilskuddsordning til frivillig sosialt arbeid. Forslag til retningslinjer blir behandlet av kommunestyret 27. oktober. Frivillighet er en «bærebjelke» i kommunens kulturpolitikk og aktivt samarbeid mellom kommunen og innbyggere og organisasjoner (samskaping) vektlegges i kommuneplanen (Bamble mot 2040). Frivillige og veldedige organisasjoner utfører et omfattende sosialt arbeid i Bamble. Kommunen har gode støtteordninger til frivillig arbeid, men mangler en ordning til sosialt arbeid. For at den nye støtteordningen skal kunne fungere som en reell stimulans til det frivillige veldedige arbeidet, bør den årlig bevilgning være på minst 100.000 kroner.

Ksak 71/22 kommunens bilordning
Kst.vedtak 71/22: «kostnader til innkjøp og montering av elektroniske kjørebøker innarbeides i komm.dir. budsjettforslag for 2023» Økningen er beregnet til 130 000 kroner.

Ksak 75/21 kommunens andel av 0,5 årsverk vannområdekoordinator, periode 2022-27
Kommunestyret har i Ksak 75/21 vedtatt å finansiere årlig 65.000 kroner som skal gå til å dekke deler av en 50% stilling som vannområdekoordinator, Kragerøvassdraget.

Kragerø er vertskommune. Vedtaket gjelder for perioden 2022-27.

Miljø- og energieffektiviseringstiltak i landbruket
Søknadsbaserte midler som tilskudd til tiltak som bedrer miljøtilstanden og/eller energieffektiviteten innen landbrukssektoren. Eksempelvis installering av mer energieffektivt utstyr i korn- og høytørkere, lagere for rotgrønnsaker, og i staller og innenfor husproduksjon; overgang til elektrisk produksjonsutstyr for ved; tiltak for oppsamling av landbruksplast m.m.. Videre kan midlene også gis som tilskudd til grøfting, planting og ungskogpleie. Tilskuddet skal maks utgjøre 30 % av totalkostnaden ved tiltaket, samt at det maksimalt kan utbetales kr. 40.000,- til hver tiltakshaver per år. Tilskuddet skal ikke avkortes mot andre tilskuddsordninger.

Redusere kvalitet på renhold

Kvaliteten på kommunens renhold er over målsettingen. Det vises av kvalitetsmålingene som blir gjennomført årlig. Kvaliteten kan reduseres uten at det går utover inneklimaet. Ved dette tiltaket kan man forvente å spare ca. 1 stilling som utgjør 500.000,- kroner.

Redusere parkvedlikehold
Redusere vedlikehold og drift av parkanlegg, redusert plenklipping, bruk av sommerblomster med mer. Reduksjonen utgjør 300 000 kroner.

Redusere tilskudd til frivillige lag og foreninger
Det foreslås å ta bort i sin helhet arrangement- og prosjekttilskudd knyttet til kommunens kulturliv og utstyr- og aktivitetstilskudd til frivillige lag og foreninger, men likevel beholde "Bli med" -midler, driftstilskudd, etableringstilskudd og 17.-mai tilskudd.

En konsekvens av å redusere tilskudd til frivillige lag og foreninger, er at det blir vanskeligere for disse å holde aktivitetene sine i gang.

Reduksjonen utgjør 1 mill. kroner.

Redusere vintervedlikehold
Det foreslås å redusere kvaliteten på vintervedlikehold ved å vente lenger før man brøyter og å strø litt mindre. Dette kan få konsekvenser som noe redusert fremkommelighet i perioder, flere klager og svekkelse av kommunens omdømme. Reduksjonen utgjør 650 000 kroner.

Støtte til Tall Ships Races 2023
Tiltaket legges inn som et engangsbeløp som skal gå til å støtte opp om Tall Ships Races 2023 og Langesund som gjestehavn. Midlene stilles til rådighet etter søknad.

Tilskudd til arrangementer ved Bamble bibliotek og litteraturhus
Bamble bibliotek skiftet i desember 2014 navn til Bamble bibliotek og litteraturhus.

Bamble bibliotek og litteraturhus skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon. Det skal legges vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Endring av navn på avdelingen har ført til flere arrangementer på biblioteket, men for å opprettholde og videreutvikle litteraturhusarrangementene med et variert, relevant og spennende innhold må det settes av midler til arrangement.

Lokale, nasjonale og internasjonale aktuelle saker og temaer bør være på agendaen og ytringsfrihetsprinsippet fra norsk lov og menneskerettighetene legges til grunn.

Det er i dag ikke satt av egne midler til arrangement. Dagens arrangement finansieres enten av ekstra midler fra driftsfond, støtte fra eksterne eller omdisponering av midler.

Det ønskes en økning av ramma med 150 000 kroner til dette.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjektutgift	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	Sum 2023-26	Inntekt 2023-26
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging					
Boligområde Bunestoppen	-11 793	0	0	23 250	-60 000
Boligområde Grasmyr Nord	20 620	1	-26 000	1	-26 000
Boligområde Grasmyr Sør	-79 297	0	0	0	-30 000
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	**-70 470**	**1**	**-26 000**	**23 251**	**-116 000**
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.					
Frilufts- og miljøtiltak fom.2022		3 500	0	16 400	0
Idretts/aktivitetsanlegg Rugtvedt i regi av BiF	800	800	0	800	0
Kongens dam på Herre	18 778	10 500	0	13 500	0
Plan for Kystkultur - gjennomføring	4 000	1 200	0	2 500	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	**23 578**	**16 000**	**0**	**33 200**	**0**
Vann, avløp, renovasjon					
Investeringer iht Vann- og avløpsplan		50 000	0	220 500	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	**0**	**50 000**	**0**	**220 500**	**0**
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret					
Kommunalt tilskudd vedlikehold / oppgradering Herre Bedehus	500	250	0	250	0
Sum Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	**500**	**250**	**0**	**250**	**0**
Veg og trafikksikkerhet					
Offentlige ladestasjoner	3 000	2 000	0	2 000	0
Veg- og trafikksikkerhetstiltak fom.2022		5 000	0	20 625	0
Åstadveien, kommunal andel	3 000	2 000	0	2 000	0
Sum Veg og trafikksikkerhet	**6 000**	**9 000**	**0**	**24 625**	**0**
Oppgradering kommunale bygg					
Oppgradering og rehabilitering gamle rådhuset Langesund	3 000	1 875	0	3 750	0
Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022		6 000	0	24 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	**3 000**	**7 875**	**0**	**27 750**	**0**

Boligområde Bunestoppen

Bunestoppen er ferdig regulert og vil kunne gi plass for omlag 110 nye boenheter. Det må investeres i opparbeidelse av infrastruktur, vei, vann og avløp, samt opparbeidelse av fellesarealer, før tomtene kan selges. Prosjektet har ikke kommet så langt at det foreligger kostnadsoverslag, Tallene er derfor en foreløpig stipulering av kostnader og inntekter. Oppstart etter at reguleringsarbeid er gjennomført i 2022 og salg av tomter i 2024-2026.

Boligområde Grasmyr Nord

Detaljreguleringsplan for boligområdene på Grasmyr nord ble behandlet i kommunestyret 16.06.22, sak 59/22. Detaljreguleringsplanen omfatter boligformål, offentlig tjenesteyting og næring, samt tilhørende samferdselsanlegg og grønnstruktur. Det er planlagt 87 nye boenheter innenfor planområdet, både rekkehus og flermannsboliger. Hensikten med planen er å tilrettelegge for et boligområde med høy arealutnyttelse, samtidig som det er attraktivt for flere brukergrupper. Det tilrettelegges for boliger med nærhet til sosial infrastruktur, næring og kollektivakse. Opparbeidelsen skal finansieres av tomtesalget,

men kommunen må midlertidig forskuttere investeringen. Det er anslått en kostnad på ca 20 mill. kroner som er innarbeidet i tidligere budsjetter og en salgsinntekt på ca 26 mill.kroner i 2023.

Boligområde Grasmyr Sør
Prosjektet sørger opparbeidelse av nødvendig infrastruktur for fremtidig boligbebyggelse og utbygging av Bamble ungdomsskole og Bamble videregående. Prosjektet er et resultat av «*Områderegulering for Grasmyr*» vedtatt i Bamble kommunestyre saksnummer 102/18 og i budsjettet for 2019(Ksak. 97/18). Det dreier seg om bygging av veier, parkeringsplasser, vann- og avløpsanlegg og kabelanlegg.

Kostnadene skal fordeles mellom utbyggingen av Bamble ungdomsskole med idrettshaller, Bamble videregående skole og nytt boligfelt Grasmyr Sør. Fordelingen av kostnadene og gjennomgang av budsjettet vil bli foretatt i 2023 og endringer innbakt i økonomiplan 2024-2027.

Frilufts- og miljøtiltak fom.2022
Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter som fremmer attraktivitet og stedsutvikling. Rammen skal dekke investering til parker, oppgradering av friområder og skjærgårdsparken. Utskifting av maskiner og utstyr innenfor parkområdet ligger også under denne rammen. Videre er årlig ramme fra og med 2023 er lagt inn med 4,3 mill. kroner brutto, 3 mill.kroner netto eks. mva.

Investeringer iht Vann- og avløpsplan
Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor områdene vann, avløp og renovasjon. Aktiviteten innenfor rammen er i hovedsak fornyelse og forlengelse av eksisterende vann- og avløpsnett. Rammen dekker også investeringer i maskiner og utstyr innenfor samme område. For å kunne ivareta nødvendige investeringer for kapasitetsutvidelse av ledningsnettet, er det i budsjettet lagt inn en årlig investeringsramme på 30 mill. kroner. Ny VA-plan kommer til behandling i 2022 og investeringsrammen vil bli justert i budsjettbehandlingen for 2023.

Kommunalt tilskudd vedlikehold / oppgradering Herre Bedehus
Kommunal tilskudd nødvendige byggteknisk vedlikehold / oppgradering Herre Bedehus. Elektrisk anlegg, ny kledning og nye vinduer fasade skal i utgangspunktet prioriteres, men det må gjennomføres en byggteknisk vurdering for eventuelt identifisere mer prekære tiltak. Det ble bevilget 250.000 kroner i 2022 og forutsatt bevilget ytterligere 250.000 kroner i 2023, totalt 500.000 kroner.

Kongens dam på Herre
1.gangsbehandling av reguleringsplan var i formannskapet 07.04.2022. Reguleringsarbeidet inneholder kostnadsoverslag med usikkerhetsanalyse. Det er for 2021 og 2022 totalt bevilget 5 mill kroner til regulering og utbedringer av Kongens dam. I 2023 legges 7,5 mill inn og det er da bevilget toalt 12,5 mill. kroner til regulering og gjennomføring.

Offentlige ladestasjoner
I arbeidet med å gjøre bilparken til Bamble kommune klimanøytral, skal det kjøpes inn eller leies flere el-biler (se eget kommunestyrevedtak). For å oppnå effektiv drift av disse bilen må det opprettet ladestasjoner ved bygg og steder i kommunen hvor kommunalt ansatte arbeider. Ved opparbeidelse av nye ladestasjoner for kommunale biler, skal man legge til rette for at også innbyggere generelt skal kunne benytte seg av disse ladestasjonene der hvor detter praktisk mulig å organisere, f.eks. slik som ved Rådhuset. Det er bevilget 1 mill. kroner i 2023 og 2 mill. kroner er lagt inn for 2023, totalt 3 mill.kroner netto eks mva.

Oppgradering og rehabilitering gamle rådhuset Langesund
Det er aktuelt å tilby utleie av Gamle rådhuset til Geoparken. Før lokalene kan tas i bruk er det behov for en oppgradering. Kostnadene er foreløpig anslått til litt i overkant av 3 mill. kroner. Bamble kommune må tilby en pakkeløsning for Geoparken inkludert alt. Husleia forutsetter å dekke kapitalkostnader,

strøm, renhold og vaktmestertjenester. Geoparken som må inn i nye lokaler før 2025, vi har stor tro på at Bamble kommune er attraktive for Geoparken

Plan for Kystkultur - gjennomføring
I forbindelse med at et skal gjennomføres et prosjekt som skal se på en helhetlig plan for et fremtidig senter for kystkultur settes det av midler til å gjennomføre tiltak som foreslås i planen. Dette må ses i sammenheng med at arbeidet med senter for kystkultur "Horisont" ble vedtatt lagt på is, men at man i stedet skulle fokusere på de bygninger og det området man allerede hadde etablert kystkulturaktiviteter i. Det ble bevilget 1,5 mill.kroner i 2022. 1,2 mill.kroner i 2023 og 1,3 i 2024, totalt 4 mill.kroner netto eks mva.

Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022
Det er årlig behov for oppgraderinger og investeringer i eksisterende bygg som kommunen har. Det er lagt inn brutto 6 mill. kroner, netto 5 mill. kroner eks mva til dette hvert år i perioden.

Veg- og trafikksikkerhetstiltak fom.2022
Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor vei- og trafikksikkerhetstiltak. Tiltak til "Aksjon skolevei" er også en del av denne rammen, med statlig tilskudd kommer i tillegg til kommunal bevilgning. Det er lagt inn en årlig kommunal bevilgning på 5 mill. kroner brutto, 4 mill. kroner netto eks mva i perioden.

Åstadveien, kommunal andel
Ny veg gjennom Brevikstrand frem til bolig- og hytteområdene på Elvik og Stangodden. Denne vegen har vært ønsket både for å kunne utvikle området videre i forhold til bolig- og hytter, men også i forhold til å bedre trafikkforholdene for dem som bor langs Elvikvegen i Brevikstrand. Ny veg vil også bidra til bedre adkomst til friområdene på Ivarsand og Prisgrunn. Bevilgningen gis som et anleggsbidrag og hovedkostnaden dekkes av utbyggerne gjennom salg av tomter. Bygging krever avtale med tomteutviklerene. Det er bevilget 1 mill. kroner i 2022 og det legges inn ytterligere 2 mill. kroner i 2023, totalt 3 mill. kroner netto eks mva.

Oppvekst

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Strategi for å nå delmål
Bamble er et attraktivt bosted for unge og barnefamilier, og et sted der eldre føler seg trygge	I Bamble kan vi tilby barnehageplass til alle som ønsker det, ikke bare de som har krav på det.	Utvikle barnehagetilbudet
	I Bamble legger vi til rette for tilgjengelige kommunale tjenester av høy kvalitet, og et variert og rikt kultur-,idretts- og foreningsliv	Utvikle Grasmyr som arena for utdanning, kultur og fritidstilbud
Bamble har skoler og barnehager av høy kvalitet som gir nødvendige forutsetninger for fremtidig velferd	I Bamble har alle barn og unge et likeverdig skole- og barnehagetilbud Dette innebærer at alle skal ha like muligheter gjennom tilpasning og tilrettelegging for å nå de mål som er realistiske for dem.	Fokus på etablering av ny og fremtidsrettet ungdomsskole Ha spesielt fokus på gjentakende vanskeområder i barnehager og skoler Sikre bedre samhandling rundt det enkelte barnet
Bamble kommune møter innbyggernes forventninger og tjenestebehov på en samskapende og utviklingsorientert måte.	I Bamble får barn og unge rett hjelp til riktig tid	Utvikle en kultur hvor barn og unge er i sentrum
Bambles innbyggere har gode holdninger og verdier som tar hensyn til klima og miljø	Barn i Bamble har utviklet kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg og handle etisk og miljøbevisst	Barnehagene skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring Skolen skal bidra til at elevene utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet.
I Bamble har vi selvstendige innbyggere som opplever å mestre egne liv og tilhøre et fellesskap	I Bamble opplever alle barn at de er inkludert, har venner og er del av et fellesskap	Barnehager og skoler skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle Legge til rette for at alle barn har mulighet til å delta i minst en fritidsaktivitet
I Bamble kommune arbeider ansatte mot felles mål og oppfattes som ett lag som bygger kultur for kontinuerlig forbedring.	Gjennom respekt, kompetanse og engasjement arbeider vi som et lag og der vi ser, støtter og utfordrer hverandre samtidig som vi skaper en kultur for livslang læring og meningsutveksling der nye ideer alltid ønskes velkommen	Utvikle Oppvekst som ett lag

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Tiltak	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	**320 453**	**320 453**	**320 453**	**320 453**
Sum Tekniske justeringer	**5 527**	**5 527**	**5 527**	**5 527**
Konsekvensjusteringer	**5 527**	**5 527**	**5 527**	**5 527**
Konsekvensjustert ramme	**325 979**	**325 979**	**325 979**	**325 979**
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Ekstra naturfagtime, reversering av statsbudsjett-tiltak 2022	-340	-340	-340	-340
Endring i befolkningssammensetning i kommunen, reduksjon elevtall	-1 899	-3 795	-7 017	-9 314
Innsparing og omstilling av tjenestene i kommunalområdet oppvekst i samarbeid med KS konsulent	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ksak 85/19 og 68/21, Budsjettmidler kantine Bamble U overføres fra Oppvekst til Velferd	-818	-818	-818	-818
Økning antall barn Grasmyr naturbarnehage	420	420	420	420
Økning antall barn Nustad barnehage	202	202	202	202
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	**-3 435**	**-6 331**	**-9 553**	**-11 850**
Innsparingstiltak				
Reversere tiltak kontinuerlig opptak i barnehagene	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024	0	-5 630	-11 260	-16 890
Sum Innsparingstiltak	**-2 000**	**-7 630**	**-13 260**	**-18 890**
Nye tiltak				
Dekning av logopedutgifter	1 400	1 400	1 400	1 400
Korrigering av utgifter knyttet til oppstart av ny ungdomsskole.	2 098	2 098	2 098	2 098
Statsbudsjett 2023, Gevinster knyttet til prøvegjennomføringssystem i grunnskolen	-31	-31	-31	-31
Statsbudsjett 2023, Nasjonalt økonomisk tilsyn med barnehagene	-5	-5	-5	-5
Statsbudsjett 2023, Ny opplæringslov - regelendringer	13	13	13	13
Statsbudsjettet 2023 Barnevernsreformen	1 151	1 151	1 151	1 151
Statsbudsjettet 2023 Godtgjøring av sakkyndige og tolk som følge av ny barnevernlov.	-47	-47	-47	-47
Statsbudsjettet 2023 Gratis deltid SFO 1. trinn fra høsten 2022, våreffekt.	2 015	2 015	2 015	2 015
Statsbudsjettet 2023 Redusert makspris barnehager og gratis barnehage 3. barn	1 704	1 704	1 704	1 704
Statsbudsjettet 2023 Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-120	-120	-120	-120
Statsbudsjettet 2023 Samværsplan som følge av ny barnevernlov.	79	79	79	79
Tilskudd private barnehager	2 330	2 330	2 330	2 330
Sum Nye tiltak	**10 587**	**10 587**	**10 587**	**10 587**
Politiske vedtak				
Ekstrabevilgning driftsmidler (undervisningsmateriell)	5 000	0	0	0
Fleksiressurs i barnehage	1 000	1 000	1 000	1 000
IKT stilling	773	773	773	773
Korrigering av utgifter knyttet til oppstart av ny ungdomsskole.	252	252	0	0
K-sak 39/22 og 63/22 økning rammetimer skolene.	0	5 000	5 000	5 000
Ksak 39/22 og 63/22 økning rammetimer skoleåret 2022/23.	5 000	0	0	0
Styrking miljøterapeuttjenesten ved Herre og Rønholt skoler	1 500	1 500	1 500	1 500
Videreføring av fritidsklubben “2etg” på Bamble ungdomsskole og transporttilbud	500	890	890	890
Sum Politiske vedtak	**14 025**	**9 415**	**9 163**	**9 163**
Nye tiltak og realendringer	**19 177**	**6 041**	**-3 063**	**-10 990**
Ramme 2023-2026	**345 157**	**332 021**	**322 917**	**314 990**

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Ekstra naturfagtime, reversering av statsbudsjett-tiltak 2022
I budsjett og økonomiplan 2022-25 ble det lagt inn et statsbudsjett-tiltak vedrørende en ekstra naturfagtime i grunnskolen. Tiltaket ble reversert under behandlingen av statsbudsjettet, men endringen ble ikke korrigert for i kommunens budsjett. Tiltaket reverseres derfor nå. Endringen for 2022 ble korrigert for i driftsrapporten for 1. tertial. Reduksjonen utgjør 340 000 kroner.

Endring i befolkningssammensetning i kommunen, reduksjon elevtall
Rammen for enhet skole og barnehage blir hvert år korrigert for elevtallsreduksjonen.

Siden skoleåret ikke er likt budsjettåret, brukes elevtallsdataene fra GSI-rapporteringen pr 01.10 for å beregne trekket neste skoleår. Det vil si at reduksjonen i elevtall for skoleåret 2022/23 først vil få effekt for skoleåret 2023/24. For 2022/2023 utgjør dette en nedgang på 8 elever. Reduksjonen utgjør 1,899 mill kroner i 2023.

Endringene i elevtall for resten av handlingsprogramperioden hentes fra SSB.

Innsparing og omstilling av tjenestene i kommunalområdet oppvekst i samarbeid med KS konsulent
Kommunalområdet Oppvekst har inngått en avtale med KS konsulent om hjelp til å identifisere mulig og varige innsparing-og omstillings tiltak innenfor oppvekstfeltet.

Hensikten er å vurdere tjenestenivået, kostnadseffektivitet, ikke lovpålagte oppgaver, og organisering av tjenestene på kort og lang sikt. KS konsulent skal arbeide sammen med ledelsen i kommunalområdet oppvekst og legge frem sine forslag i utgangen av februar 2023.

Kommunalområdet oppvekst har innsparingskrav som ikke er innfridd. SSB forventer en nedgang i antall innbyggere i aldersgruppen 0 til 15 år med i underkant av 2400 i 2022 til vel 2100 i 2032. Dersom denne utviklingen treffer innebærer det isolert en reduksjon i kommunens frie inntekter på ca. 48 millioner kroner. Tjenestene på oppvekstfeltet må tilpasses et lavere kostnadsnivå.

Enheten legger ikke frem konkrete kuttforslag på nåværende tidspunkt, men ønsker å se tiltakene i sammenheng:økonomi og demografi medfører at kostnadene skal ned, samtidig som statlige føringer og fornuft sier at det skal satses mer på forebyggende tiltak. Forebyggende tiltak er svært ofte knyttet til ikke lovpålagte oppgaver.

Tiltak enheten likevel har gjennomført eller jobber med å gjennomføre er:

- Redusert med to stillinger i oppfølgingsteam for ungdom
- Jobber med å redusere posten “styrket tilbud til førskolebarn”
- Jobber med å se på innkjøpsrutiner og bruk av innkjøpsavtaler
- Ser på andre mulige innsparing/ effektiviseringsmuligheter.
- Innhentet informasjon om de ikke lovpålagte tjenestene
- Er vi flinke nok til å søke eksterne tilskuddsmidler?

Disse tiltakene bidrar ikke til å redusere budsjettene, men skal bidra til å få regnskapet i balanse.

Dette utgjør en reduksjon på 1 mill. kroner i 2023, og reduksjonen økes til 2 mill. kroner i 2024.

Ksak 85/19 og 68/21, Budsjettmidler kantine Bamble U overføres fra Oppvekst til Velferd

Teknisk justering der budsjettmidler for kantine på Bamble ungdomsskole flyttes fra kommunalområdet Oppvekst til Velferd. Beløpet utgjør 818 000 kroner.

Økning antall barn Grasmyr naturbarnehage
Høsten 2020 ble det opprettet 18 nye barnehageplasser, 9 av disse i Grasmyr barnehage. Dette medførte bemanningsøkning med 3,5 årsverk. Helårseffekten for 2021 gir utslag for tilskuddsberegningen til de private barnehagene i 2023 med 202 000 kroner.

Økning antall barn Nustad barnehage
Høsten 2020 ble det opprettet 18 nye barnehageplasser, 9 av disse i Nustad barnehage. Dette medførte bemanningsøkning med 1,5 årsverk. Helårseffekten for 2021 gir utslag for tilskuddsberegningen til de private barnehagene i 2023 med 420 000 kroner.

Innsparingstiltak

Reversere tiltak kontinuerlig opptak i barnehagene
I budsjettet for 2022 ble det lagt inn 2 millioner kroner til kontinuerlig opptak i barnehagene. Kontinuerlig opptak har Kommunedirektøren tolket som at barn får rett til plass i barnehage fra måneden etter det fyller 1 år. For å kunne innfri dette kreves det økt bemanning og økt areal i flere barnehager. Kommunalsjef for oppvekst orienterte formannskapet om dette den 07.04.2022.

Enhet for Oppvekst klarer ikke å innfri kontinuerlig opptak i barnehagene med en kostnadsramme på 2 millioner kroner. I den økonomiske situasjonen kommunen er i vurderer Kommunedirektøren at kommunen ikke har økonomi til å innfri tidligere opptak av barn i barnehage enn det loven krever. Kommunedirektøren ønsker imidlertid at dette tas med til videre vurdering ved mulighetsstudie i å bygge ny barnehage jmf. barnehageplanen.

Kommunedirektøren foreslår derfor at vedtaket reverseres.

Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024
På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som kommunen ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2024 på 1,5% av enhetenes brutto driftsutgifter. Selvkostfinansierte tjenester er ikke med i beregningsgrunnlaget. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i budsjettet for 2023.

Det er ikke definert tiltak i for inndekning av innsparingskravet. Dette må utredes og defineres i løpet av 2023 for realisering i 2024.

Nye tiltak

Dekning av logopedutgifter
Logoped er en lovpålagt tjeneste. Det var en gang stilling som logoped i kommunen, denne ble saldert bort. Kommunen har tidligere forsøkt å ansette egen logoped, men ikke lykkes. Enhet for Oppvekst kjøper derfor tjenester fra Porsgrunn dette medfører en utgift på 1,4 millioner kroner. fordelt på 1,2 millioner knyttet til skolebarn og 200 000 kroner knyttet til førskolebarn.

Korrigering av utgifter knyttet til oppstart av ny ungdomsskole.
Vedtaket om bygging av ny ungdomsskole bygde på det regelverket og de prognosene og forutsetningene man den gang visste. I etterkant har lærernormen kommet, og det er også en økning i

antall elever som har rett på skyss i forhold til prognosen, samt endringer i kostnadene til skyss. Enhet for skole og barnehage burde hatt oversikt over dette før oppstart av ny ungdomsskole. Oppfølgingen av dette glapp dessverre ved skifte av kommunalsjef, pandemi og omorganisering. Vi ser nå at konsekvensene av manglende oppfølging har ført til at budsjettet knyttet til skyss ikke er blitt regulert.

Bamble ungdomsskole ble tatt i bruk skoleåret 2021, dette innebar en kraftig økning i antall elever med rett til skoleskyss. Kostratall viser en økning fra 19% i 2020 til 30% av elevene i 2021. Budsjettet er ikke blitt korrigert for dette, og ca. 2 millioner av overforbruket på skole er knyttet til manglende budsjetterte skyssutgifter. Både ordinær skyss og i forbindelse med ekstra farlig skolevei.

Ordinær skyss:

For skoleåret 2022/2023 er økningen fra før ny ungdomsskole ble tatt i bruk 205 elever. Fylkeskommunen har ansvaret for organiseringen av skyssen, mens kommunen betaler en egenandel tilsvarende 44 kroner pr. dag pr. barn. Det vil si 205 elever x 44kroner x 190 dager = 1 713 800 kroner.

Farlig skolevei:

I tillegg kommer skyss knyttet til farlig skolevei for elever på Findal boligfelt. Her har 76 elever fått dekket skyss grunnet kryssing av veien ved Findal gård. Dette er kommunale vedtak som kommunen finansierere med kr. 44 pr.dag. Det vil si 76 elever x 44 kroner x 190 dager = 635 360 kroner

Ved å bemanne opp dette krysset med en voksen som følger elevene over krysset er det beregnet en kostnad på 250 000 kroner til dekning av lønn og kjøring.

Ved et slikt forslag vil det være behov for en økning av budsjettet på 385 000 kroner til farlig skolevei.

Samlet utgjør dette en økning budsjettet på 2 098 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Gevinster knyttet til prøvegjennomføringssystem i grunnskolen
Nytt prøvegjennomføringssystem øker graden av digitalisering og gir gevinster også for kommunesektoren. Gevinstene i kommunene er i stor grad knyttet til digitalisering av kartleggingsprøver. Kommunenes gevinst i 2023 er anslått til 11,9 mill. kroner, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Reduksjonen for Bamble utgjør 31 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Nasjonalt økonomisk tilsyn med barnehagene
Fra og med 1. januar 2022 er ansvaret for å føre økonomisk tilsyn med private barnehager overført fra kommunene til Utdanningsdirektoratet. Som følge av at kommunene ikke lenger vil ha utgifter til denne oppgaven, er det i 2022 overført 5 mill. kroner fra rammetilskuddet til Kunnskapsdepartementets budsjett. Beløpet som er overført var basert på foreløpige anslag. Nye anslag tilsier at reduksjonen i kommunenes utgifter er noe større enn lagt til grunn, og det overføres derfor ytterligere 2 mill. kroner fra rammetilskuddet. For Bamble utgjør reduksjonen 5 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Ny opplæringslov - regelendringer
Regjeringen tar sikte på å legge fram forslag til ny opplæringslov våren 2023. Lovendringene skal etter planen tre i kraft fra høsten 2024. Rammetilskuddet til kommunene økes med 5 mill. kroner i 2023, noe som gir kommunesektoren mulighet til å tilpasse seg flere av lovendringene som vil bli foreslått, allerede fra høsten 2023. Bambles andel utgjør 13 000 kroner.

Statsbudsjettet 2023 Barnevernsreformen
Ansvarsendringene som følger av barnevernsreformen gjelder fra 1. januar 2022 og gir økt faglig og økonomisk ansvar til kommunene. For å dekke kommunenes merkostnader som følger av det økte finansielle ansvaret, ble rammetilskuddet til kommunene økt med 1,3 mrd. kroner i 2022. Bambles andel

i 2022 var på 2,961 mill. kroner. Rammetilskuddet økes med ytterligere 497,8 mill. kroner i 2023. Halvparten av midlene fordeles særskilt (tabell C) etter kommunenes tidligere bruk av statlige barnevernstiltak, og halvparten av midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Bambles andel utgjør totalt 1,151 mill. kroner (575 500 kroner x 2) Økningen i 2023 er noe mindre enn tidligere varslet. Dette skyldes dels en faseforskyvning knyttet til overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem og beredskapshjem og dels oppdaterte tall for aktiviteten i det statlige barnevernet i 2021.

Statsbudsjettet 2023 Godtgjøring av sakkyndige og tolk som følge av ny barnevernlov.
Den nye barnevernloven, som trer i kraft 1. januar 2023, innebærer blant annet at betalingsansvaret for godtgjøring av sakkyndige oppnevnt av fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker og til tolk i saker for fylkesnemndene, blir overført fra kommunene til staten. Som følge av dette reduseres rammetilskuddet med 19 mill. kroner. Reduksjonen for Bamble utgjør 47 000 kroner.

Statsbudsjettet 2023 Gratis deltid SFO 1. trinn fra høsten 2022, våreffekt.
Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2022 ble det vedtatt å innføre 12 timers gratis SFO på første trinn fra høsten 2022. Kommunesektoren ble kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet på 640 mill. kroner. Tiltaket får helårseffekt i 2023, og rammetilskuddet økes med ytterligere 795,4 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Våreffekten utgjør 2,015 mill. kroner for Bamble. Høsteffekten ble lagt inn i budsjett 2022 med 1,642 mill. kroner.

Statsbudsjettet 2023 Redusert makspris barnehager og gratis barnehage 3. barn
Regjeringen foreslår at maksimalprisen for en barnehageplass blir redusert til 3 000 kroner per måned fra 1. januar 2023. For familier som har tre (eller flere) barn i barnehage samtidig, foreslår regjeringen å innføre gratis barnehage for det tredje barnet. Dette skjer fra 1. august 2023.

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen - helårseffekt av endring i 2022.

Maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagen ble fra 1. august 2022 redusert til 3 050 kroner per måned, noe som tilsvarer nivået som ble lagt til grunn etter inngåelsen av barnehageforliket i 2003. Som kompensasjon ble rammetilskuddet økt med 314,9 mill. kroner. Endringen får helårseffekt i 2023, og rammetilskuddet økes med 400,4 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Bambles ande utgjør 910 000 kroner.

Ytterligere reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2023.

Det foreslås en ytterligere reduksjon i maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagen, til 3 000 kroner per måned fra 1. januar 2023. Som kompensasjon økes rammetilskuddet med 329,2 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Bambles andel utgjør 749 000 kroner.

Gratis barnehageplass fra tredje barn i familien.

Det foreslås å innføre gratis barnehage fra tredje barn i familien som går i barnehage samtidig, fra 1. august 2023. I dag har disse barna rett til reduksjon i foreldrebetalingen på 50 pst. Kommunene kompenseres for merkostnaden i 2023 med 20 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Bambles andel utgjør 45 000 kroner.

Statsbudsjettet 2023 Redusert pensjonspåslag for private barnehager
Fra 1. januar 2022 ble pensjonspåslaget for private barnehager nedjustert fra 13 pst. til 10 pst. av lønnskostnadene i de kommunale barnehagene. Det ble samtidig innført en treårig overgangsordning

for enkeltstående barnehager, slik at disse barnehagene skulle få lengre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet. Som følge av disse endringene ble rammetilskuddet redusert med 206,9 mill. kroner i 2022. Siden pensjonspåslaget til de enkeltstående barnehagene trappes videre ned i 2023, reduseres rammetilskuddet med ytterligere 53 mill. kroner. Trekket utgjør for Bamble 120 000 kroner.

Statsbudsjettet 2023 Samværsplan som følge av ny barnevernlov.
Den nye barnevernloven, som trer i kraft 1. januar 2023, inneholder en plikt for barnevernstjenesten til å utarbeide en plan for gjennomføring av samvær og kontakt med foreldre, søsken og andre nærstående som barnet har et etablert familieliv med. Kommunenes merutgifter er anslått til 31,5 mill. kroner i 2023, og rammetilskuddet økes tilsvarende. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Bambles andel utgjør 79 000 kroner

Tilskudd private barnehager
Tilskuddet for 2023 vil være høyere enn hva som ligger i budsjettet. Dette knytter seg i hovedsak til endring av deflator og endring i sammensetning av barn. I tilskuddet ut til de private barnehagene brukes deflator på 5,3%, mens budsjettet ble prisendret med 2,5%. Sammensetningen av barn viser økning av små barn og nedgang av store barn. Økningen utgjør 2,33 mill. kroner.

Politiske vedtak

Ekstrabevilgning driftsmidler (undervisningsmateriell)
Engangsbevilgningen skal benyttes til undervisningsmateriell, f.eks. skolebøker og materiell til praktiske fag. Midlene skal fordeles til skolene i Bamble basert på elevtall og behov. Fordelingen av midler skal skje i dialog med tillitsvalgte jf. formålet i Hovedavtalen.

Fleksiressurs i barnehage
Det settes av 1 million pr år i perioden som skal benyttes til å etablere en "fleksiressurs" i barnehage. Barnehage har stort forbruk av innleie for å dekke opp for sykefravær og annet fravær. Det skal derfor etableres et forsøk hvor det opprettes en ekstraressurs (fleksiressurs) som kan tre inn som vikar der hvor ressursen trengs.

IKT stilling
Det satses på økt bruk av digitale verktøy, og digitalisering. Enhet for Oppvekst hadde tidligere en prosjektstilling til å bistå i dette arbeidet. Stillingen var prosjektfinansiert og opphørte pga. manglende finansiering. Det er behov for en stilling knyttet til IKT satsing både sentralt på enheten og ut mot barnehager og skoler. Beløpet utgjør 773 000 kroner i 2023.

Korrigering av utgifter knyttet til oppstart av ny ungdomsskole.
Vedtaket om bygging av ny ungdomsskole bygde på det regelverket og de prognosene og forutsetningene man den gang visste. I etterkant har lærernormen kommet, og det er også en økning i antall elever som har rett på skyss i forhold til prognosen, samt endringer i kostnadene til skyss. Enhet for skole og barnehage burde hatt oversikt over dette før oppstart av ny ungdomsskole. Oppfølgingen av dette glapp dessverre ved skifte av kommunalsjef, pandemi og omorganisering. Vi ser nå at konsekvensene av manglende oppfølging har ført til at budsjettet knyttet til skyss ikke er blitt regulert.

Bamble ungdomsskole ble tatt i bruk skoleåret 2021, dette innebar en kraftig økning i antall elever med rett til skoleskyss. Kostratall viser en økning fra 19% i 2020 til 30% av elevene i 2021. Budsjettet er ikke blitt korrigert for dette, og ca. 2 millioner av overforbruket på skole er knyttet til manglende budsjetterte skyssutgifter. Både ordinær skyss og i forbindelse med ekstra farlig skolevei.

<u>Ordinær skyss:</u>

For skoleåret 2022/2023 er økningen fra før ny ungdomsskole ble tatt i bruk 205 elever. Fylkeskommunen har ansvaret for organiseringen av skyssen, mens kommunen betaler en egenandel tilsvarende 44 kroner pr. dag pr. barn. Det vil si 205 elever x 44kroner x 190 dager = 1 713 800 kroner.

Farlig skolevei:

I tillegg kommer skyss knyttet til farlig skolevei for elever på Findal boligfelt. Her har 76 elever fått dekket skyss grunnet kryssing av veien ved Findal gård. Dette er kommunale vedtak som kommunen finansierere med kr. 44 pr.dag. Det vil si 76 elever x 44 kroner x 190 dager = 635 360 kroner

Ved å bemanne opp dette krysset med en voksen som følger elevene over krysset er det beregnet en kostnad på 250 000 kroner til dekning av lønn og kjøring.

Ved et slikt forslag vil det være behov for en økning av budsjettet på 385 000 kroner til farlig skolevei.

Samlet utgjør dette en økning budsjettet på 2 098 000 kroner.

K-sak 39/22 og 63/22 økning rammetimer skolene.
Kommunestyret vedtok å innarbeide 5 mill. kroner i budsjettet for 2023 til økning av rammetimene til grunnskolene i Bamble, ref Ksak 63/22 og tiltak "Ksak 39/22 og 63/22 økning rammetimer skoleåret 2022/23."

Kommunedirektørens vurdering i Ksak 63/22:

"Kommunedirektøren vil i tråd med vedtaket innarbeide en styrking av skolenes rammer med 5 000 000 kroner i budsjettet for 2023 og fremover. Dette er varige kostnader som innebærer at andre deler av kommunens tjenestetilbud vil måtte reduseres. Kommunedirektøren vil komme tilbake til dette i budsjettforslaget for 2023. Kommunedirektøren vil ved positivt vedtak igangsette en prosess for ansettelse av flere lærere, samt foreta en endelig vurdering av hvilke skoler som har størst behov."

Det ønskes derfor 5 mill. kroner fra 2024 og videre fremover.

Ksak 39/22 og 63/22 økning rammetimer skoleåret 2022/23.
Kommunestyret har bevilget 5 mill. kroner i 2023, Ksak 39/22 og Ksak 63/22, til å øke rammetimene, totalt 131,57 timer.Det er ikke vedtatt å bevilge midler til dette i 2024, dvs at Oppvekst kun har dekning for høstdelen av skoleåret 2022/23.

Styrking miljøterapeuttjenesten ved Herre og Rønholt skoler
Oppvekst styrkes med to miljøterapeutstillinger (Herre og Rønholt skole).

Videreføring av fritidsklubben "2etg" på Bamble ungdomsskole og transporttilbud
I K-sak 21/21 og K-sak 56/21 ble det vedtatt et toårig prosjekt knyttet til fritidstilbud for ungdom på Bamble ungdomsskole, i tillegg skulle det organiseres en egen transportordning mellom Rønholt, Herre og Bamble 2 dager pr. uke slik at alle ungdommer kunne ha mulighet til å delta på de ulike fritidsklubbene kommunen har. Det er vedtatt at prosjektet skal evalueres og videre framtidig organisering, inkludert ordningen med transport skal til politisk behandling. Dersom prosjektet skal fortsette som det gjør i dag vil dette kreve en bevilgning på kroner 445 000 kroner for høsten 2023, og deretter 890 000 kroner hvert år.

Etter et drøyt års drift er status:

Det er tre fritidsklubber i kommunen:

Jølle som holder til på Rønholt har åpent mandag og onsdag kl.17.30 til 21.00

Besøkstall

- høsten 21: snitt 18
- våren 22: snitt 22
- høst 22: snitt 23

2 til 3 ansatte på jobb

Stjerneklubben som holder til på Herre har åpent mandag og onsdag kl.17.30 til 21.00

Besøkstall

- høst 21: snitt 22
- våren 22: snitt 26
- høsten 22: snitt 27

2 til 3 ansatte på jobb

2.etg.som holder til på Bamble ungdomsskole har åpent Tirsdag kl.16.30 -21.00 i oktober og november også torsdag kl.18.00 -21.00

Besøkstall

- Høsten 2021: Snitt 120
- våren 22: snitt 130
- høsten 2022: snitt 120

7 ansatte på jobb, dette oppleves som knapt, da det er behov for å følge med på utsiden også. Fau er blitt engasjert for å få flere voksne til å følge med på uteområdene.

Nødutgangen som holdt til på Rugtvedt har vært stengt fra nov.21.pga. manglende besøk.

Transport: Det ble satt opp egen transportordning mellom Rønholt, Herre og Bamble ungdomsskole.

På tirsdagene er det mellom 10 til 40 som bruker transportordningen

På onsdager varierer det med mellom 2 til 15 ungdommer pr. rute.

Ungdommene bruker ruten på kryss og tvers.

2 etg er en av de best besøkte klubbene i Vestfold og Telemark.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjektutgift	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	Sum 2023-26	Inntekt 2023-26
Oppgradering kommunale bygg					
Barnehageplan, nye barnehagebygg	80 000	0	0	80 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	**80 000**	**0**	**0**	**80 000**	**0**

Barnehageplan, nye barnehagebygg
Kommunestyret behandlet 27.10.22 sak 104/22 - Barnehageplan 2022 - 2030. Det ble vedtatt å sette i gang et forstudie for å vurdere muligheten for å erstatte Falkåsen barnehage med et nytt og fremtidsrettet barnehagebygg. En slik løsning vil sette kommunen i bedre stand til å ivareta svingningene i barnetallet, og samtidig imøtekomme barnefamilienes ønsker og behov, på en enda bedre måte enn i dag. Bamble kommune er i en krevende økonomisk situasjon, og de økonomiske konsekvensene av en slik investering må vurderes nærmere. En utbygging kan tidligst forventes realisert i 2025/2026.

Det ble videre vedtatt at behovet for en ny barnehage på Rugtvedt skal vurderes i løpet av planperioden. Det er per i dag ingen kommunale barnehager i dette området. Dette er sårbart, da kommunen har liten innvirkning på de private aktørene og utviklingen av disse barnehagene. Barnehagenes plassering i forhold til foreldrenes arbeidsvei er et sentralt moment ved valg av barnehage. Utviklingen i og rundt Rugtvedt har gjort området til et knutepunkt, og etter kommunedirektørens vurdering bør det sikres et barnehagetilbud i dette området.

Velferd

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Strategi for å nå delmål
Bamble kommune reduserer sine klimagassutslipp i tråd med nasjonalt fastsatte mål	I Bamble har vi redusert utslipp fra kommunens bilpark	Planlegge for overgang fra fossilt drivstoff til nullutslippskjøretøy for hjemmetjenesten
I Bamble har vi selvstendige innbyggere som opplever å mestre egne liv og tilhøre et fellesskap	Bamble er et aldersvennlig samfunn, der man bor hjemme så lenge som mulig	Følge opp plan for "Leve hele livet" Gi innbyggerne meningsfulle aktivitetstilbud Legge til rette for at innbyggerne kan bli mer selvstendige Økt bruk av velferdsteknologi
I Bamble opplever innbyggerne å ha god livskvalitet gjennom hele livet	I Bamble har vi et psykisk helsetilbud gjennom hele livet	Arbeide aktivt for å motvirke ensomhet Rask psykisk helsehjelp Sikre psykiske helsetjenester til familier, barn og unge Utjevne sosiale forskjeller
	I Bamble har vi fremtidsrettede tjenester som er dimensjonert og tilpasset kommunens demografi og rammebetingelser	Levere mer sømløse tjenester til innbyggerne Tilgjengelige og kunnskapsbaserte velferdstjenester
	I Bamble har vi tjenester som fokuserer på forebygging, helsefremming, habilitering og rehabilitering	Frisklivstiltak og selvhjelpsgrupper Målrettet og systematisk arbeid med habilitering og rehabilitering
Innbyggerne i Bamble deltar i samfunnet gjennom arbeid, utdanning og aktivitet	I Bamble arbeider vi kunnskapsrettet for å inkludere flest mulig i arbeidsliv eller utdanning	Følge opp utsatte grupper i Bamblesamfunnet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Tiltak	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	**377 609**	**377 609**	**377 609**	**377 609**
Sum Tekniske justeringer	**13 881**	**13 678**	**13 678**	**13 678**
Konsekvensjusteringer	**13 881**	**13 678**	**13 678**	**13 678**
Konsekvensjustert ramme	**391 490**	**391 287**	**391 287**	**391 287**
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Boligsosial handlingsplan overført fra Samfunn til Velferd	993	993	993	993
Demografisk utvikling, nybygg velferd	0	0	0	20 000
Endring i matombringing og fremtidig kjøkkendrift	-300	-300	-300	-300
Heltidsstillinger	500	-1 500	-1 500	-1 500
Innsparinger administrasjon velferd	-300	-300	-300	-300
K-sak 41/19 Kjøp av omsorgsplass	-315	-315	-315	-315
Ksak 85/19 og 68/21, Budsjettmidler kantine Bamble U overføres fra Oppvekst til Velferd	818	818	818	818
Planlegging Vissestad	-500	-500	-500	-500
Redusere tomgangsleie kommunale boliger	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Saldering 2020-2023 Helse og omsorg	230	230	230	230
Sammenslåing av hjemmetjenesten	0	-400	-400	-400
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	**125**	**-2 275**	**-2 275**	**17 725**
Innsparingstiltak				
Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024	0	-6 740	-13 480	-20 220
Sum Innsparingstiltak	**0**	**-6 740**	**-13 480**	**-20 220**
Nye tiltak				
Reduksjon tilskudd ressurskrevende tjenester 2020 - 2021.	4 900	4 900	4 900	4 900
Statsbudsjett 2023, Endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger - anslått reduksjon sosialhjelpsutgifter	-257	-257	-257	-257
Statsbudsjett 2023, Helårseffekt oppjustering veiledende satser sosialhjelp	178	178	178	178
Statsbudsjett 2023, Kompensasjon for at sosialhjelp ikke kan avkortes mot barnetrygd - januar -august 2023	995	995	995	995
Statsbudsjett 2023, Kompensasjon for nasjonale ehelseløsninger - engangsbevilgning 2022 tilbakeføres	-21	-21	-21	-21
Statsbudsjett 2023, Kompensasjon for nasjonale e-helseløsninger 2023	44	44	44	44
Statsbudsjett 2023, Økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger	45	45	45	45
Statsbudsjettet 2023 Likeverdsreformen barnekoordinator, helårseffekt	230	230	230	230
Statsbudsjettet 2023 Økt basistilskudd fastleger	1 328	1 328	1 328	1 328
Sum Nye tiltak	**7 442**	**7 442**	**7 442**	**7 442**
Politiske vedtak				
Gjennomgang av tjenestenivå for pleie- og omsorgstjenester	-1	-1	-1	-1
Heltidskultur, videreføre bevilgninger i 2023-2026	0	2 000	2 000	2 000
Hjertestarter til Herresenteret og Clarksenteret	60	0	0	0
Innføre kalenderplan for avdelinger med turnus fra 2024	-1	-1	-1	-1
Ksak 45/22 eldrekoordinator, 50% stilling.	440	440	440	440
Ksak 62/22 Plan for legetjenesten.	6 500	6 500	6 500	6 500
Ksak 80/22 Bamble legesenter	2 000	2 000	2 000	2 000
Systematisk arbeid for å redusere turn-over	-1	-1	-1	-1
Systematisk lederopplæring i Velferd	-1	-1	-1	-1
Tilbakeføre innsparingskrav budsjett 2022, gjenomgang av kantinedrift Rådhuset.	300	300	300	300
Utrede nytt storkjøkken Sundby	500	0	0	0
Videre implementering av helse- og velferdsteknologi	-1	-1	-1	-1
Øke stilling Frivillighetskoordinator med 50%	250	250	250	250
Sum Politiske vedtak	**10 045**	**11 485**	**11 485**	**11 485**
Nye tiltak og realendringer	**17 612**	**9 912**	**3 172**	**16 432**
Ramme 2023-2026	**409 102**	**401 199**	**394 459**	**407 719**

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Boligsosial handlingsplan overført fra Samfunn til Velferd
Endring på grunn av omorganisering av kommunal områdene 2021. Endringen utgjør 993 000 kroner.

Demografisk utvikling, nybygg velferd
Bamble kommune står overfor en betydelig endret demografisk utvikling. Antall 80-89 åringer dobles de neste 10 årene. Antall 90+ åringer øker med 30% i samme periode. Parallelt reduseres barn, unge og voksne. Dette gir kommunen store utfordringer med å dimensjonere tjenestene til hele befolkningen.

I K-sak 67/18 ble Helse- og omsorgsplan; Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgtjenestene vedtatt. Planen skal legges til grunn for den videre utviklingen og prioriteringen av helse- og omsorgstjenestene, og tiltak skal vurderes årlig i forbindelse med kommunens utfordringsnotat og handlingsplan. Med bakgrunn i utfordringene som skisseres i planen er det allerede nå viktig at det blir satt av midler til fremtidige investeringer innenfor helse og omsorg. I tråd med kommunens økonomireglement må større investeringsprosjekter utredes i forstudie og forprosjekt, før utbyggingsvedtak fattes. Rekkefølgen av prosjektene må prioriteres i forhold til de utfordringene helse og omsorgstjenestene står ovenfor, samt vurderinger som gjøres i det forestående kommuneplanarbeidet.

I perioden avsettes det en foreløpig ramme til finansiering av tiltakene i planen. Det er bevilget 190,8 mill. kroner til investeringer i perioden, samt 10 mill. kroner i 2024 og 30 mill. kroner i 2025 til driftskonsekvenser av investeringene. Dette er et foreløpig anslag.

Endring i matombringing og fremtidig kjøkkendrift
Kommunedirektørens forslag til innsparing forutsatte endrede ordninger for å nå innsparingsmålene. I kommunestyret ble de foreslåtte innsparingssummene vedtatt, men ikke forutsetningen som lå til grunn for å klare innsparingen.

Når det gjelder endret ordning for middags-ombringing ble det foreslått i verbalforslag at kjøkkenets produksjon skulle økes og dermed utvide kundegrunnlaget for å nå innsparingskravet på 300 000 kroner. Dersom kjøkkenet skal realisere en innsparing i denne størrelsesorden ved å øke inntektene, må man øke middagssalget daglig med ca. 20%. Det vil si en økning på minst 50 middagsporsjoner pr. uke (I dag selger kjøkkenet ca. 250 porsjoner pr. uke). En slik økning vil gi kapasitetsutfordringer både når det gjelder plass og utstyr på kjøkkenet, personalressurser og kapasitet til å kjøre ut nesten det dobbelte antall middagsporsjoner. Det er derfor lite realistisk å klare å nå dette innsparingskravet uten å legge om til den opprinnelig foreslåtte sous-vide produksjonen, hvor brukerne får tilkjørt porsjoner til oppvarming en gang per uke.

Utkjøring av middag er ingen ordinær kjøp/salg-tjeneste. De som benytter ordningen har søkt om det, og har fått vedtak om tjenesten basert på en helsemessig vurdering. Det er ikke venteliste på å få tilkjørt middag. Tjenestemottakere som av helsemessige årsaker har behov for tjenesten, vil få den. Det er derfor ikke aktuelt å utvide kundegrunnlaget ut over de som av ovennevnte årsaker får tjenesten.

For å imøtekomme innsparingskravet på 300 000 kroner for denne tjenesten, vil derfor prisene øke med 20 kroner per porsjon.

Heltidsstillinger
I k-sak 90/21 Økonomiplan 2022-2025, årsbudsjett 2022, ble det ble bevilget 1,5 mill. kroner i 2022 og 2 mill kroner i 2023, dvs en økning på 0,5 mill kroner i 2023. Midlene trekkes ut igjen fra 2024. I henhold til verbalforslaget i budsjettet skal det *etableres et prosjekt i minst to kommunale enheter innenfor Velferd, hvorav den ene enheten skal være på helsehuset. Målsettingen skal være å organisere*

arbeidsdagen slik at det blir flere hele stillinger. Prosjektet skal gjennomføres over en to-års periode. Prosjektet skal rapportere fremdrift til ADU i forbindelse med tertialrapporteringen. Prosjektet skal startes før påske 2022. De ansattes organisasjoner skal inviteres med i prosjektet. Prosjektet ses i sammenheng med det pågående arbeidet med å redusere deltid i kommunen.

Det arbeides kontinuerlig med økning av stillinger. Bevilgningen må videreføres da det ikke ansettes i engasjementer, men i faste stillinger.

Innsparinger administrasjon velferd
Innsparinger utover i perioden som følge av effektivisering og reduksjon i stillinger. Dette utgjør 300 000 kroner.

K-sak 41/19 Kjøp av omsorgsplass
Kjøp av privat omsorgsplass, Ksak 41/19, ble budsjettert inn i 2020 med 3,4 mill. kroner. Budsjettet ble redusert til 1,26 mill. kroner i 2021 og til 315 000 kroner i 2022. Kjøp av plassen er nå avviklet og de 315 000 kronene trekkes derfor ut av ramma.

Ksak 85/19 og 68/21, Budsjettmidler kantine Bamble U overføres fra Oppvekst til Velferd
Teknisk justering der budsjettmidler for kantine på Bamble ungdomsskole flyttes fra kommunalområdet Oppvekst til Velferd. Beløpet utgjør 818 000 kroner.

Planlegging Vissestad
I henhold til k-sak 85/19 starter planleggingen av nytt Vest-Bamble aldershjem i 2021. Tiltaket viser en opptrapping i 2022 og at det utgår i 2023 med 500 000 kroner.

Redusere tomgangsleie kommunale boliger
Per i dag har Velferd flere tjenester som leier bygningsmasse som ikke er i bruk. Som følge av usikkerhet i inngang på flyktninger betaler NAV tomgangsleie på rundt 1,5 mill. kroner årlig. Hjemmetjenesten har tomgangsleie på rundt 1 mill. kroner som følge av ledige omsorgsboliger.

For enkelte av disse tjenestene er det nødvendig å ha boliger tilgjengelig i beredskap, men det antas å kunne spares inn en del på å redusere noe av tomgangsleien.

Ulempen ved en slik løsning er at det gir mindre fleksibilitet ved store endringer i tjenestebehovet, som kan oppstå i flyktningetjenesten. Det er derimot lite sannsynlig at det vil være brukt for alle boligene tjenesten sitter på i dag.

Reduksjon av antall boliger må ses på i samarbeid med Eiendomsforvaltningen. Flere av boligene eies av Boligstiftelsen for utleieboliger i Bamble. Avvikling av boligene er krevende grunnet formalia for stiftelsesboliger.

Dette tiltaket bygger opp under delmålene fra kommunedirektørens strategidokument 2022-2025 om at vi «i Bamble skal ha en felles forståelse av utviklingstrekk, utfordringer og muligheter og ser behov for omstilling», og at vi i Bamble ser innbyggeren som en ressurs og har et sømløst tjenestetilbud ut i fra reelle behov».

Saldering 2020-2023 Helse og omsorg
Det ble i 2020 lagt inn flere salderingstiltak for perioden 2020-2023. Et av disse var en innsparing på drift ved dagavdelingen med 230 000 kroner i 2020 tom 2022 da avdelingen får statlige tilskuddsmidler til å drifte med. Tilskuddet bortfaller fra 2023, derfor økes rammen igjen med 230 000 kroner.

Sammenslåing av hjemmetjenesten
Sammenslåing av hjemmetjenesten vil gi mulighet for mer effektiv drift av tjenestene og høyere kvalitet med mulighet for mer teamorganisering og fleksibilitet. Ressursene vil bli utnyttet på en mer effektiv måte og vil gi et mer robust fagmiljø og gjøre det lettere med rekruttering. Det vil gi riktig kompetanse på rett sted og bedre og riktigere tjenester til pas./brukere. Sammenslåingen vil på kort sikt gi en besparelse på 400 000 kroner i reduserte drivstoffkostnader. På lengre sikt vil sammenslåingen bidra til å dempe behovet for vekst i tjenestene, gjennom god ressursutnyttelse og en mer robust organisering i henhold til fremtidig demografiutvikling. Kommunen ønsker etter hvert å skifte ut deler av bilparken i kommunen med el-biler, og ved sammenslåing vil dette la seg gjøre.

Virksomheten får ikke startet med innsparingen før 2024 da egnet bygg ikke er på plass.

Innsparingstiltak

Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024
På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som kommunen ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2024 på 1,5% av enhetenes brutto driftsutgifter. Selvkostfinansierte tjenester er ikke med i beregningsgrunnlaget. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i budsjettet for 2023.

Det er ikke definert tiltak i for inndekning av innsparingskravet. Dette må utredes og defineres i løpet av 2023 for realisering i 2024.

Nye tiltak

Reduksjon tilskudd ressurskrevende tjenester 2020 - 2021.
Tilskudd ressurskrevende tjenester hadde et negativt avvik i 2021 på 4,7 mill. kroner i forhold til budsjett.

Avviket skyldes i hovedsak reduksjon årsverk på enkelte virksomheter på grunn av innsparinger, og dødsfall. Tilskuddsberegningen for 2022 rapporteres i 2023, men bokføres i 2022. Avviket vil også ligge der i økonomiplanperioden

Statsbudsjett 2023, Endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger - anslått reduksjon sosialhjelpsutgifter
Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2022 ble det vedtatt endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger. Endringene forventes å redusere behovet for økonomisk sosialhjelp, og rammetilskuddet reduseres derfor med 100 mill. kroner. Reduksjonen for Bamble utgjør 257 000 kroner

Statsbudsjett 2023, Helårseffekt oppjustering veiledende satser sosialhjelp
Statsbudsjett 2023, Helårseffekt oppjustering veiledende satser sosialhjelp

Ved Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2022 ble rammetilskuddet økt med 71,7 mill. kroner som kompensasjon for en særskilt oppjustering av de statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp fra 1. juli 2022. Den oppjusterte satsen videreføres i 2023 som grunnlag før prisjustering, og rammetilskuddet
økes med ytterligere 69 mill. kroner. Bambles andel utgjør 178 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Kompensasjon for at sosialhjelp ikke kan avkortes mot barnetrygd - januar -august 2023
Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2022 ble rammetilskuddet økt med 187 mill. kroner som kompensasjon for at det fra 1. september 2022 ikke skal tas hensyn til barnetrygd ved vurdering av søknad om økonomisk sosialhjelp. Endringen får helårseffekt i 2023, og rammetilskuddet økes med ytterligere 386,8 mill. kroner. Bambles andel utgjør 995 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Kompensasjon for nasjonale ehelseløsninger - engangsbevilgning 2022 tilbakeføres
I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2022 ble rammetilskuddet økt med 8 mill. kroner for å dekke en tredjedel av veksten i kostnadene til forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger i 2022. Siden dette er en engangsbevilgning, reduseres rammetilskuddet med 8,3 mill. kroner i 2023. Reduksjonen for Bamble utgjør 21 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Kompensasjon for nasjonale e-helseløsninger 2023
Statsbudsjett 2023, Kompensasjon for nasjonale e-helseløsninger 2023

Rammetilskuddet økes med 17,9 mill. kroner for å dekke en tredjedel av veksten i kostnadene til forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger i 2023. Forslaget er en oppfølging av endringer i forskrift om standarder og nasjonale e-helseløsninger som pålegger kommuner og regionale helseforetak å betale for kostnadene til forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger. Bambles andel utgjør 44 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger
Det er fra 1. januar 2022 innført en felles dagsats for tiltakspenger. Det er lagt til grunn at dette vil øke behovet for sosialhjelp, og kommunerammen ble derfor økt med 69 mill. kroner i 2022. Endringen i 2022 gjaldt for nye mottaker av tiltakspenger og får først helårseffekt i 2023. For å ta høyde for helårseffekten økes rammetilskuddet med ytterligere 17,6 mill.. Bambles andel utgjør 45 000 kroner

Statsbudsjettet 2023 Likeverdsreformen barnekoordinator, helårseffekt
Det er fra 1. august 2022 innført en lovfestet rett til barnekoordinator, og kommunene er kompensert med 100 mill. kroner for innføringskostnader i 2022. Endringen får helårseffekt i 2023, og som kompensasjon for dette økes rammetilskuddet med ytterligere 83 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. Bambles andel av helårseffekten utgjør 230 000 kroner. Høsteffekten ble lagt inn i budsjettet for 2022 med 276 000 kroner.

Statsbudsjettet 2023 Økt basistilskudd fastleger
Det foreslås å styrke basistilskuddet til fastleger fra 1. mai 2023 med 480 mill. kroner, og rammetilskuddet økes tilsvarende. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. For bedre å understøtte betaling for arbeidsbelastning og bedre oppfølging av medisinsk ressurskrevende listeinnbyggere, foreslås det å avvikle knekkpunktet og innføre et risikojustert basistilskudd. Det risikojusterte basistilskuddet fra 1. mai 2023 skal i første omgang baseres på alder, kjønn og indikator for helsetilstand. Helårseffekten av forslaget er 720 mill. kroner. Bambles andel av effekten fra 1. mai utgjør 1,328 mill. kroner i 2023.

Politiske vedtak

Gjennomgang av tjenestenivå for pleie- og omsorgstjenester
Som en følge av at det vil bli flere eldre innbyggere, vil Bamble kommune vil i tiden fremover få en betydelig økning av brukere med behov for pleie- og omsorgstjenester, . For å imøtekomme denne

veksten er vi nødt til å gjøre en helhetlig vurdering av tjenestenivået, og se på praksis i forbindelse med tildeling av tjenester.

Dette arbeidet er allerede i gang, og vil fortsette ut i økonomiplanperioden. Det er vanskelig å si noe konkret om mulig innsparingspotensiale for dette arbeidet, da det i hovedsak vil bidra til å dempe en forventet kostnadsvekst.

Heltidskultur, videreføre bevilgninger i 2023-2026
I k-sak 90/21 Økonomiplan 2022-2025, årsbudsjett 2022, ble det ble bevilget 1,5 mill. kroner i 2022 og 2 mill kroner i 2023, dvs en økning på 0,5 mill kroner i 2023. Midlene trekkes ut igjen fra 2024. I henhold til verbalforslaget i budsjettet skal det *etableres et prosjekt i minst to kommunale enheter innenfor Velferd, hvorav den ene enheten skal være på helsehuset. Målsettingen skal være å organisere arbeidsdagen slik at det blir flere hele stillinger. Prosjektet skal gjennomføres over en to-års periode. Prosjektet skal rapportere fremdrift til ADU i forbindelse med tertialrapporteringen. Prosjektet skal startes før påske 2022. De ansattes organisasjoner skal inviteres med i prosjektet. Prosjektet ses i sammenheng med det pågående arbeidet med å redusere deltid i kommunen.*

Det arbeides kontinuerlig med økning av stillinger. Bevilgningen må videreføres da det ikke ansettes i engasjementer, men i faste stillinger.

Hjertestarter til Herresenteret og Clarksenteret
Anskaffelse av Hjertestarter til Herresenteret og Clark-senteret, samt midler til nødvendig kursing m.m.

Innføre kalenderplan for avdelinger med turnus fra 2024
Det er satt i gang et arbeid med å innføre kalenderplan for alle avdelinger som i dag har turnus, fra og med 2024. Kalenderplan er en turnusplan over 52 uker, og innebærer at ansatte får arbeidsplan for et helt år. Dette tiltaket vil først og fremst øke kvaliteten og tilfredsheten for ansatte og brukere, og forenkle administrative oppgaver på sikt. Det kan også bidra til økte stillingsstørrelser og mindre vikarbehov.

Ksak 45/22 eldrekoordinator, 50% stilling.
Kommunestyret vedtok i k-sak 45/22 å bevilge midler tilsvarende en 50% stilling for styrking av tilbudet til eldre innenfor kommunalområdet Velferd. Dette utgjør 440 000 kroner.

Ksak 62/22 Plan for legetjenesten.
Ksak 62/22: Fastlegekrisen gjør at Bamble kommune har vedtatt flere tiltak som skal øke kapasiteten i fastlegeordningen i Bamble, og gi fastlegene bedre arbeidsforhold. Tiltakene skal bidra til at kommunen beholder eksisterende fastleger, og får rekruttert til nye hjemler. Det er mange usikkerhetsmomenter i beregningen av kostnader, bl.a. om nye leger vil velge 0-avtale eller fastlønnsavtale.

De 6,5 mill. kronene består av ekstra administrasjonsressurs for å drifte alle legesentrene, 2 nye fastlegehjemler med 0-avtale og 1 årsverk helsesekretær på Fyret legesenter (Bamble helsehus), kurspott til fastlegene til videre- og etterutdanning, redusert listelengde til 900 pasienter, bortfall av inntekter fra leger med 0-avtale og 3 nye leger på fastlønn med bonus.

Ksak 80/22 Bamble legesenter
Ksak 80/22: Fastlegekrisen gjør at Bamble kommune har vedtatt å overta Bamble legesenter for å beholde og rekruttere fastleger. Kapasiteten ved legesenteret er beregnet økt fra 3 til 4 leger. Det er mange usikkerhetsmomenter i beregningen av kostnader, bl.a. om nye leger vil velge 0-avtale eller fastlønnsavtale.

De 2 mill. kronene består av 3 legehjemler (2 på 0-avtale og 1 på fastlønn med bonus), 2,4 årsverk helsesekretær og drift av legekontor.

Systematisk arbeid for å redusere turn-over
Velferd opplever i dag stor turn-over blant sykepleiere og vernepleiere, og kommunalområdet ønsker å sette i gang et arbeid for å se hvordan man kan gjøre noe med dette. Dette vil blant annet kunne gi mer stabilitet i virksomhetene og avdelingene og økt tilfredshet blant ansatte. Samtidig kan det gi en økonomisk gevinst da man reduserer behovet for opplæring av nyansatte, rekrutteringsprosesser og lignende. Det er ikke mulig å tallfeste en eventuell økonomisk gevinst, men mindre arbeid og tid brukt vil bidra til å dempe behovet for vekst i tjenestene.

Systematisk lederopplæring i Velferd
Kommunen har nylig vært igjennom en omorganisering. Det nye kommunalområdet Velferd er sammensatt av avdelinger og virksomheter fra flere kommunalområder i tidligere organisering. Det er derfor behov for å sette i gang et helhetlig og systematisk arbeid for å videreutvikle avdelingsledere og virksomhetsledere. Dette gjelder på områder som endringsledelse, sykefraværsoppfølging, økonomi m.m. Det forventes at dette tiltaket vil gi en økonomisk gevinst på sikt, selv om det nå ikke er mulig å tallfeste. Tiltaket kan bidra til å dempe behovet for vekst i tjenestene.

Tilbakeføre innsparingskrav budsjett 2022, gjenomgang av kantinedrift Rådhuset.
Kommunedirektørens forslag til innsparing forutsatte endrede ordninger for å nå innsparingsmålene. I budsjett 2022/økonomiplan 2022-2025 ble den foreslåtte innsparingssummen halvert fra 600 000 kroner til 300 000 .

Rådhuskantinens budsjett ble redusert med 300 000 kroner, og reduksjonen skulle dekkes inn ved bruk av VTO-plass. Rådhuskantinens årlige netto budsjett er på rundt 600 000 kroner, og den vedtatte innsparingen betyr halvering av driften. Kantinen bemannes med en person, som er ansvarlig for daglig drift. En arbeidstaker på VTO kan ikke ha ansvaret for en av kommunens virksomheter, og reduserte kostnader ved bruk av VTO-plass er ikke mulig å gjennomføre. Vedtatt innsparing vil kun la seg realisere ved for eksempel å halvere åpningstid i kantinen, fordi man da kan redusere bemanningen og årsverkene i drift. Ved en slik løsning må også budsjetterte inntekter reduseres, og det vil være utfordrende å opprettholde drift innenfor slike vilkår. Alternativt kan det settes inn automater og således ha ubetjent kantine. Også dette tiltaket vil medføre noe kostnader, da automater må fylles, holdes ved like etc.

For å opprettholde eksisterende drift av rådhuskantinen må de vedtatte 300 000 kroner tilbakeføres.

Utrede nytt storkjøkken Sundby
Jamfør ks vedtak 68/21

Videre implementering av helse- og velferdsteknologi
Bamble kommune har arbeidet systematisk med implementering av helse- og velferdsteknologi. Dette har bidratt til at kommunalområdet har klart å spare nærmere 20 mill. kroner. Kommunalområdet vil fortsette arbeidet med implementering av teknologi. Det er vanskelig å beregne ytterligere konkret innsparing, men det vil bidra til å dempe behovet for vekst i tjenestene. Det er også viktig at det blir avsatt midler til drift av de ulike teknologiske løsningene.

Øke stilling Frivillighetskoordinator med 50%
Øke med en halv stilling til Frivillighetssentral koordinator, slik at Bamble kommune får en hel stilling og tilfredsstiller å kunne få statlige tilskudd

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjektutgift	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	Sum 2023-26	Inntekt 2023-26
Investeringer helse og omsorg					
Investeringer i helse- og omsorgsbygg iht plan	210 586	12 500	0	292 500	-54 000
Sum Investeringer helse og omsorg	**210 586**	**12 500**	**0**	**292 500**	**-54 000**

Investeringer i helse- og omsorgsbygg iht plan

Samlokalisering av hjemmetjenesten

Kommunestyret vedtok i sak 90/21 Økonomiplan 2022-2025, årsbudsjett 2022, sammenslåing av hjemmetjenesten. Dette vil gi mulighet for mer effektiv drift av tjenestene og høyere kvalitet med mulighet for mer teamorganisering og fleksibilitet. Ressursene vil bli utnyttet på en mer effektiv måte og vil gi et mer robust fagmiljø og gjøre det lettere med rekruttering. Det vil gi riktig kompetanse på rett sted og bedre og riktigere tjenester til pas./brukere. Sammenslåingen vil på kort sikt gi en besparelse på 450 000 kroner for bil- og bensinbruk. På lang sikt får vi en besparelse gjennom saktere utvidelse av hjemmetjenesten gjennom god ressursutnyttelse og en mer robust organisering i henhold til fremtidig demografisk utvikling. Kommunen ønsker etter hvert å skifte ut bilparken i kommunen med el-biler, og ved samlokalisering av hjemmetjenesten vil investering i ladestasjoner på ny lokasjon bli hensiktsmessig.

Vissestad omsorgssenter

Kommunestyret behandlet 15.09.2022 sak 82/22 - Prosjektspesifikasjon Nytt Vest Bamble aldershjem/Vissestad omsorgssenter. Det blir flere eldre i Bamble kommune. Dette påvirker etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester, og vi må finne bærekraftige løsninger for fremtiden. Forstudiet «Nytt Vest Bamble aldershjem» ble utredet med bakgrunn i helse- og omsorgsplan, kommuneplan, og K-sak 71/21. Vest Bamble aldershjem ble bygget på 50 tallet, og fyller ikke dagens krav til standard for omsorgsboliger. Bygningen har en generelt dårlig byggteknisk standard, og forholdene er lite tilfredsstillende for beboere og ansatte. Vest Bamble aldershjem vurderes til å være lite egnet for dagens drift. Bygget er lite egnet for etterbruk og bør på sikt rives. Nåværende drift kan opprettholdes inntil 5 år uten økte vedlikeholdskostnader. Avvikling av de 19 boligene må planlegges, og sees i sammenheng med geografisk fordeling av befolkningen i Bamble, samt effektiv drift. Nybygg på Vissestad skal vurderes da det er lite driftseffektivt å kun beholde de 15 nyere boligene i tilknytning til aldershjemmet. Det er viktig å gå inn i prosjektet uten et for fastlåst standpunkt om hvordan bygget blir, men utgangspunktet er å bygge 10 boliger. Det må samarbeides med fagfolk innen ulike sektorer, samt eksterne aktører som Husbanken. Forprosjektet skal også vurdere en utbygging med minst samme antall plasser som i dag, forutsatt godkjenning fra Husbanken.

Arkitektfirma Børve Borchsenius har gjort en mulighetsstudie for å utforske hvilket potensiale som ligger i prosjektet. Grunnlaget for studiet er forhold knyttet til bygg, tomt, kostnader og plankrav fra husbanken. Kostnadsantakelsen er beregnet til 42 179 kroner per m2 . Byggekostnader vil avhenge av hvor mange leiligheter som blir bygd. De totale kostnader omfatter rivningskostnader og utomhusanlegg, men omfatter ikke:

- kostnader til utarbeidelse av en eventuell reguleringsplan
- oppgradering av eksisterende bygg fra 1994
- løst inventar og utstyr
- tomt

- finansiering
- midlertidig bygg
- kunstnerisk utsmykking
- prisstigning

Utgangspunktet i mulighetsstudiet har vært planlegging av såkalte fellesskapsboliger, det betyr leiligheter på minimum 40 m2 , med tilhørende fellesarealer. Fremdrift for et mulig, nytt prosjekt for Vest-Bamble aldershjem vil avhenge av forhold som regulering, byggprosjektering, offentlige søknader og gjennomføring/bygging. Fra oppstart av reguleringsplanarbeidet til ferdig bygg må det minimum beregnes et tidsperspektiv fra 4 til 6 år.

Sak 10 boliger	**59**
30 %c, for kostnader som ikke er tatt med, samt usikkerhet	18
Foreløpig budsjett	77
Husbanktilskudd	-15

Bygging av ytterligere boenheter

Bakgrunnen for denne forstudien ligger i avvikling av Vest Bamble aldershjem og oppbygging av nye omsorgsboliger. Tidligere var det 19 boliger i Vest Bamble, og alle vil ikke bli erstattet i et nybygg. Bamble kommune har valgt å satse på å bygge ut ulike tjenestetilbud for å forebygge og utsette behov for omsorgsboliger og institusjonsplasser. Dette er i tråd med statlige føringer og kommunens strategier. Når vi skal se på hvilket tjenestetilbud vi skal satse på vil fremtidig demografi, behov for ulike tjenester, økonomi og plassering være sentralt. Enhet for Velferd må foreta betydelige innsparinger i årene fremover. Hovedutfordringen vil være å opprettholde faglige og forsvarlige tjenester innenfor en redusert kostnadsramme.

Nye sykehjemsplasser

Helse- og omsorgsplan ble vedtatt av Bamble kommunestyre i sak 67/18, september 2018. Planen angir behov for fremtidig økning av tjenester i henhold til den demografiske utviklingen. For å opprettholde dagens dekningsgrad vil det være behov for utbygging av sykehjemsplasser. Innen 2028 vil det være behov for rundt 22 plasser, og innen utgangen av 2040 vil man trenge ytterligere 28 plasser. Utvidelse av institusjonskapasiteten bør gjøres med utbygging av Bamble helsehus. Dette vil gi positive synergieffekter, og funksjoner som allerede finnes ved helsehuset kan benyttes også ved utvidelse. I veilederen for utbygging av sykehjem og bofellesskap er det estimert behov for minimum 25 m2 for korttids- og avlastningsrom og minimum 28 m2 for beboerrom. Nye behovsprognoser vil bli gjennomført, men det vil uansett være behov for flere institusjonsplasser. Det foreslås derfor i første omgang en utbygging av 12 plasser ved Bamble helsehus, med mulighet for ytterligere økning. Det forventes investeringstilskudd fra Husbanken i størrelsesorden 24 mi.. kroner.

Støtte og utvikling

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Strategi for å nå delmål
Bamble kommune er en attraktiv arbeidsplass med kompetente ledere og medarbeidere som utnytter sitt handlingsrom og viser fleksibilitet og endringsvilje.	Bamble kommune har en organisering som fremmer åpenhet, kommunikasjon, samhandling og fleksibilitet på tvers av fag- og tjenesteområder	Kontinuerlig fokus på effektivisering og samarbeid Utvikle samarbeid og medvirkning i organisasjonen
	Bamble kommune har engasjerte medarbeidere og ledere som tar ansvar og utvikler tjenestene	Bygge endringskompetanse hos ledere og medarbeidere Utvikle organisasjonen i tråd med forutsetninger
	Bamble kommune har et godt omdømme og er en attraktiv arbeidsgiver som rekrutterer og beholder medarbeidere med nødvendig kompetanse	Fokus på strategisk kompetanseutvikling Fremme Bamble kommune som organisasjon og arbeidsgiver Standardisere rekrutteringsprosesser Utvikle heltidskultur
	Bamble kommune jobber aktivt for å redusere risiko for at beredskapssituasjoner inntreffer og sørge for at situasjoner som likevel oppstår, håndteres på best mulig måte	Sikre innbyggernes sikkerhet og trygghet ved beredskapssituasjoner
	I Bamble har vi et godt arbeidsmiljø med myndiggjorte medarbeidere, og ledere som følger opp sine ansatte	Fokus på et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid Utvikle Bambles kvalitets- og internkontrollarbeid
Bamble kommune møter innbyggernes forventninger og tjenestebehov på en samskapende og utviklingsorientert måte.	Bamble kommune har etablerte samarbeidsarenaer med brukere, innbyggere, frivillige, næreingsliv og andre offentlige instanser	Fokus på interkommunalt og regionalt samarbeid Gjennomfører arbeidet med "Mitt Bamble"
	I Bamble setter vi brukerne i sentrum og imøtekommer innbyggernes reelle behov gjennom helhetlige tjenester med god kvalitet	Fokus på brukerne i utvikling av organisasjonen
	I Bamble tar vi i bruk ny teknologi og digitale løsninger for effektive arbeidsprosesser og god samhandling	Fokus på digitalisering Sikre personvern i kommunens fagsystemer Utvikle kommunikasjonskanaler internt og eksternt
I Bamble kommune arbeider ansatte mot felles mål og oppfattes som ett lag som bygger kultur for kontinuerlig forbedring.	Bamble kommune har forankret sitt felles verdigrunnlag i alle deler av organisasjonen	Fokus på arbeid med verdier, holdninger og normer
	Bamble kommune har helhetlig styring og felles forståelse av utfordringer, muligheter og behovet for utvikling på tvers i organisasjonen	Utvikle styringsprosesser og -dokumenter Videreutvikle prosjekt- og planprosesser
	Bamble kommune har medarbeidere og ledere som utfordrer etablerte sannheter og tankesett, og som har rom for eksperimentering og læring	Fortsatt fokus på kontinuerlig forbedring, omstilling og utvikling Gjennomføre endringsprosesser der involvering, utvikling og læring vektlegges

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Tiltak	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	**86 730**	**86 730**	**86 730**	**86 730**
Sum Tekniske justeringer	**4 767**	**4 408**	**4 408**	**4 408**
Konsekvensjusteringer	**4 767**	**4 408**	**4 408**	**4 408**
Konsekvensjustert ramme	**91 497**	**91 138**	**91 138**	**91 138**
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Birkelandsprosjektet, stilling i Grenlandssamarbeidet	-46	-46	-46	-46
Ramme: IKT investeringer	-280	-560	-840	-1 120
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	**-326**	**-606**	**-886**	**-1 166**
Innsparingstiltak				
Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024	0	-1 410	-2 820	-4 230
Sum Innsparingstiltak	**0**	**-1 410**	**-2 820**	**-4 230**
Nye tiltak				
K-sak 59/21 DigiTV - samarbeid om digitalisering og tjenesteutvikling i Vestfold og Telemark, forlenget tom 31.12.23	100	0	0	1
Statsbudsjett 2023, Synstolkning - kompensasjon til kommunesektoren	33	33	33	33
Statsbudsjett 2023, Universell utforming av IKT løsninger engangskostnad 2022	-89	-89	-89	-89
Økte strømkostnader Bamble kirkelige fellesråd	745	745	745	745
Sum Nye tiltak	**789**	**689**	**689**	**690**
Politiske vedtak				
Digital transformasjon og gevinstrealisering	-100	-200	-300	-400
Styrking Informasjon og samfunnskontakt	500	1 000	1 000	1 000
Styrking økonomistyring og kontroll	500	800	800	800
Sum Politiske vedtak	**900**	**1 600**	**1 500**	**1 400**
Nye tiltak og realendringer	**1 363**	**273**	**-1 517**	**-3 306**
Ramme 2023-2026	**92 860**	**91 411**	**89 621**	**87 832**

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Birkelandsprosjektet, stilling i Grenlandssamarbeidet
Birkelandsprosjektet var fireårig, og siste år var i 2022. I Grenlandssamarbeidet er det opprettet en stilling som skulle følge opp arbeidet. Bambles andel av kostnaden var beregnet til kr.46.000. Prosjektperioden er nå ferdig, og midlene trekkes ut av ramma i 2023.

Ramme: IKT investeringer
Det bevilges årlige midler til nyinvesteringer på IKT. I forbindelse med de årlige investeringsbevilgningene er det lagt inn en forutsetning om at disse skal gi en årlig budsjettmessig gevinstrealisering på 280.000 kroner. Gevinsten skal følges opp av linja.

Innsparingstiltak

Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024
På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som kommunen ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2024 på 1,5% av enhetenes brutto driftsutgifter. Selvkostfinansierte tjenester er ikke med i beregningsgrunnlaget. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i budsjettet for 2023.

Det er ikke definert tiltak i for inndekning av innsparingskravet. Dette må utredes og defineres i løpet av 2023 for realisering i 2024.

Nye tiltak

K-sak 59/21 DigiTV - samarbeid om digitalisering og tjenesteutvikling i Vestfold og Telemark, forlenget tom 31.12.23
Ik-sak 59/21 vedtok kommunestyret å inngå avtale om regionalt digitaliseringssamarbeid, DigiTV hovedprosjekt 1.9.2021-31.8.2023, samt at forslag til organisering og finansiering for fast drift av DigiTV fra 1.9.2023 vil legges frem for folkevalgt behandling våren 2023.

Den 15.9.22 besluttet styringsgruppen i DigiTV en forlengelse av hovedprosjektet ut 2023 på grunn av delingen av fylkeskommunen. DigiTV ber derfor deltakerkommunene om å legge inn en budsjettpost for finansiering av hovedprosjekt ut 2023. Budsjettpost for 2023 tilsvarer egenandel for kommunene i 2022. Finansiering av idriftsetting fra 1.1.2024 vil fremlegges våren 2023, og berøre budsjettene for 2024.

Dette utgjør 100 000 kroner i 2023.

Statsbudsjett 2023, Synstolkning - kompensasjon til kommunesektoren
Kommunene må fra 2023 etterleve krav til synstolking som følger av WAD-direktivet og kompenseres for kostnader til teknisk tilrettelegging for synstolking og omlegging av nettløsninger for å etterleve krav til synstolkning av forhåndspublisert videoinnhold. Rammetilskuddet til kommunene økes derfor med 13 mill. kroner i 2023. Bambles andel utgjør 33 000 kroner.

Statsbudsjett 2023, Universell utforming av IKT løsninger engangskostnad 2022
Kommunene ble i 2022 kompensert for kostnader til opplæring av ansatte og teknisk omlegging av nettsteder og mobilapplikasjoner som følger av Web Accessibility Directive (WAD) som ble en del av norsk rett gjennom Prop. 141 LS (2020–2021). Endringen trådte i kraft 1. januar 2022 med en overgangsperiode på ett år. Siden kompensasjonen gjaldt engangskostnader, reduseres rammetilskuddet til kommunene med 35,3 mill. kroner i 2023. Reduksjonen utgjør for Bamble 89 000 kroner, tilsvarende rammeøkningen i 2022 inkl. deflator.

Økte strømkostnader Bamble kirkelige fellesråd
Som følge av økte strømpriser, legges det inn tiltak på økte strømkostnader på kr. 745 000 fra 2023.

Politiske vedtak

Digital transformasjon og gevinstrealisering
Støtte og utvikling har en årlig investeringsramme for IKT-investeringer. Nye digitale løsninger er i mange tilfeller helt grunnleggende for å effektivisere tjenestedrifta. I anskaffelsen av digitale løsninger har i stort fokus på den tekniske siden, IT-løsningen, sikkerhet, personvern, integrasjoner osv. Det er behov for å ha større fokus på brukernes behov, arbeidsprosessene og endringene i disse. Dersom kommunen skal få lykkes med digitale transformasjon må IKT-prosjektene i større grad fokusere på effektivisering og gevinster i anskaffelsene. Prosjektene som finansieres via IKT-forum må ta inn i seg kostnadene ved organisasjonsutvikling som en del av implementeringen og driftsmessige gevinster ved innføring. Dette utgjør 100 000 pr. år.

Styrking Informasjon og samfunnskontakt
Bamble kommune skal møte innbyggernes forventninger og tjenestebehov på en samskapende og utviklingsorientert måte. Kommunen skal møte innbyggernes ulike behov digitalt, på telefon og i fysiske møter. God kommunikasjon utad mot innbyggere og samarbeidsparter, og internt i kommunen mellom folkevalgte, enheter og virksomheter er grunnleggende for effekt tjenesteproduksjon. Digitale systemer som kommunens nettside, telefonsystemer, m.m. legger til rette for god kommunikasjon, men hovedfokus må i større grad rettes mot innholdet. Strategisk kommunikasjon, relevante nyheter og

oppdatert informasjon forutsetter bemanningsressurser. Etableringen av kommunalområdet Støtte og utvikling medfører bedre samordning og utnyttelse av de eksisterende ressursene til kommunikasjon, politisk sekretariat og servicetorget. For å styrke det fremtidige arbeidet er det ønskelig å utvide kommunikasjonsrådgiverressursen fra ett årsverk til to. I tillegg ønskes det økte driftsmidler for å kunne iverksette tiltak, driftskostnader m. Dette vil utgjøre 500 000 kroner i 2023 og øke til 1 mill. kroner i 2024.

Styrking økonomistyring og kontroll

Kommunes virksomhet er omfattende og kompleks. God kontroll av økonomien er krevende. Det forutsetter gode systemer, rutiner, kompetanse og ressurser. På lik linje som kommunens øvrige tjenester er det de senere år også gjennomført innsparinger på Økonomi. Kommunen er imidlertid i en krevende økonomisk situasjon, stor usikkerhet når det gjelder økonomiske rammer, stor lånegjeld, prisøkning, nye investeringer, økt krav til internkontroll, innsparingskrav i drifta i enhetene m.m. Økonomi har i dag ikke forsvarlig kapasitet eller kompetanse for å ivareta de oppgavene de er satt til å løse. Det er behov for å styrke Økonomi for å få en forsvarlig økonomistyring. Dette vil utgjøre 500 000 kroner i 2023 og øke til 800 000 kroner fra 2024.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjektutgift	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	Sum 2023-26	Inntekt 2023-26
IKT investeringer					
Rammebevilgning IKT-plan		8 400	0	33 600	0
Utstyr til strømming av politiske møter	1 000	250	0	250	0
Sum IKT investeringer	**1 000**	**8 650**	**0**	**33 850**	**0**
Kirkelig fellesråd					
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme		1 000	0	4 000	0
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, utbedring Langesund og Bamble kirker	25 000	20 000	0	20 000	0
Sum Kirkelig fellesråd	**25 000**	**21 000**	**0**	**24 000**	**0**

Rammebevilgning IKT-plan
Det bevilges årlig midler til nyinvesteringer til IKT. Investeringsrammen går til finansiering av pågående og nye IKT prosjekter i henhold til kommunens IKT-plan. Det er nedsatt et tverrfaglig, administrativt IKT-forum som fordeler den årlige bevilgningen på prioriterte prosjekter. Det ligger inne en forutsetning om at investeringene skal ha en årlig gevinstrealisering på 280.000 pr. år.

Det er lagt inn en bevilgning på 8,4 mill. kroner brutto, 7 mill. netto eks mva hvert år i perioden.

Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme
Investeringsrammen er etablert fra og med 2017 for å kunne ivareta behov for nødvendige nyinvesteringer for kirkelig fellesråd. Fellesrådet melder årlig inn en rekke mindre investeringsbehov i forbindelse med budsjettbehandlingen. Midlene overføres til Fellesrådet og fordeles til prosjekter etter prioritering av Kirkelig fellesråd selv. Årlig ramme er satt til 1 mill. kroner eks. mva.

Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, utbedring Langesund og Bamble kirker

Kommunestyret har totalt bevilget 13,8 mill. kroner fordelt i perioden 2017-2021 for utbedring av råteskader på Langesund og Bamble kirke. Langesund kirke er ferdigstilt. Av bevilgningen til Bamble kirke på 12,7 mill.kroner gjenstår nå ca 11 mill. kroner. Kostnadsanslaget for utbedringen er nå på 16 mill. kroner, og for å få ferdigstilt arbeidene har Bamble kirkelige fellesråd har søkt Bamble kommune om en tilleggsbevilgning på 5 mill. kroner.

Bamble kirke er vernet og bygningsmessigere gjennomganger har avdekket større skader enn først antatt. Det er gjennomført anbud, men det er ikke mulig å få pris på alt arbeidet som må utføres i kirken, en del av utbedringen må tas på timebasis. Det vil være fordyrende for prosjektet om deler av arbeidet, slik som skifte av tak, utsettes til senere. Når arbeidet starter og veggene åpnes er det også mulighet for at det avdekkes skader som ikke er medregnet til nå. Arbeidene er forutsatt gjennomført i 2022, totalkostnad og fremdrift er fortsatt usikker. Kostnadene må følges opp i driftrapporteringen for 2022.

	Bevilgninger	**Regnskap, overført til Bamble kirkelige fellesråd/utgiftsført**
Opprinnelig budsjett 2017	2 000	2 000
Opprinnelig budsjett 2018	1 500	77
Opprinnelig budsjett 2019	6 804	201
Utfylling Bamble kirkegård, overført bevilgning	2 888	2 909
Handikapprampe Herre kirke, overført overskudd	611	8 615
Sum bevilget totalt	**13 804**	**13 804**
Brukt til Langesund Kirke i 2017	1 152	
Restbevilgning til Bamble kirke	**12 652**	
Gjenstående av bevilgningen til utbedringer, jf Fellesrådets søknad 2021	11 000	
Beregnet kostnad pr.juni 2021	16 000	
Søknad om tilleggsbevilgning	**5 000**	

Utstyr til strømming av politiske møter

I budsjettbehandlingen for 2022 vedtok kommunestyret at i tråd med politisk ønske om at hovedutvalgene og formannskapet skal steames må det gjøres innkjøp av utstyr til dette for formannskapssalen og for møterom Langen på Rådhuset. Det ble bevilget 750.000 kroner i 2022 og forutsatt ytterligere 250.000 i 2023, totalt 1 mill. kroner.

Folkevalgte

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltak	Økonomiplan 2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		**7 177**	**7 177**	**7 177**	**7 177**
Sum Tekniske justeringer		**365**	**365**	**365**	**365**
Konsekvensjusteringer		**365**	**365**	**365**	**365**
Konsekvensjustert ramme		**7 541**	**7 541**	**7 541**	**7 541**
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		**0**	**0**	**0**	**0**
Innsparingstiltak					
Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024		0	-110	-220	-330
Sum Innsparingstiltak		**0**	**-110**	**-220**	**-330**
Nye tiltak					
Gjennomføring av valg		0	0	0	0
Grenlandssamarbeidet, prosjektmidler		0	0	0	0
Kontrollutvalget sak 31/22 Budsjett for kontrollarbeidet 2023		30	30	30	30
Sum Nye tiltak		**30**	**30**	**30**	**30**
Nye tiltak og realendringer		**30**	**-80**	**-190**	**-300**
Ramme 2023-2026		**7 571**	**7 461**	**7 351**	**7 241**

Innsparingstiltak

Årlig effektiviseringskrav 1,5% brutto utgifter fom. 2024
På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som kommunen ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2024 på 1,5% av enhetenes brutto driftsutgifter. Selvkostfinansierte tjenester er ikke med i beregningsgrunnlaget. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i budsjettet for 2023.

Det er ikke definert tiltak i for inndekning av innsparingskravet. Dette må utredes og defineres i løpet av 2023 for realisering i 2024.

Nye tiltak

Gjennomføring av valg
Det gjennomføres valg hvert annet år, kommunevalg og stortingsvalg. Budsjettbevilgning til valg ligger som en årlig sum i ramma for Folkevalgte som skal avsettes til fond de årene det ikke gjennomføres valg. Årlig bevilgning er kr. 270.000, dette betyr at kr. 540.000 disponibelt til kommunevalget 2023. Til sammenligning viser regnskapet for 2021 at stortingsvalget kostet kr. 959.000. Det er valgstyret som bestemmer gjennomføringen av valget. Valgstyret må utarbeide et budsjett og be om en tilleggsbevilgning dersom det er behov for dette i driftsrapporten 1.tertial 2023.

Grenlandssamarbeidet, prosjektmidler
I hovedsak har overføringene de siste årene vært fra 2,2 til 2,4 millioner til prosjektmidler i Grenlandssamarbeidet. I 2022 ble midlene konkurranseutsatt mellom alle kommunene i Vestfold og Telemark. Regionrådene i gamle Telemark vil dermed ikke være sikret en fast pott til prosjektene. Konkurranseutsettingen medfører at alle kommunene i fylket kan søke på midlene.

Kontrollutvalget sak 31/22 Budsjett for kontrollarbeidet 2023

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet til kommunestyret. Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan og årsbudsjett. Etter sekretariatets vurdering vil det være nødvendig med en ramme på 1,63 mill. kroner for kontrollarbeidet i kommunen, dvs en økning på 30 000 kroner fra 2022.

Finansiering og sentrale poster

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Tiltak	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	**112 482**	**112 482**	**112 482**	**112 482**
Sum Tekniske justeringer	**-94 476**	**-94 476**	**-94 476**	**-94 476**
Konsekvensjusteringer	**-94 476**	**-94 476**	**-94 476**	**-94 476**
Konsekvensjustert ramme	**18 006**	**18 006**	**18 006**	**18 006**
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føringer	0	9 700	19 700	29 700
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	**0**	**9 700**	**19 700**	**29 700**
Innsparingstiltak				
Fjerne betalt spisepause	0	-1 000	-2 000	-3 000
Nedbemanning ved ledighet i stillinger 2023-2025	-5 000	-10 000	-15 000	-15 000
Riktige budsjetter ift faktisk drift	0	-1 000	-1 000	-1 000
Tilbakeføring justering driftsrammer i tråd med reelt forbruk, innsparing ØP 22-25	8 000	8 000	8 000	8 000
Sum Innsparingstiltak	**3 000**	**-4 000**	**-10 000**	**-11 000**
Nye tiltak				
Lønnspott 2023	10 330	10 330	10 330	10 330
Sum Nye tiltak	**10 330**	**10 330**	**10 330**	**10 330**
Nye tiltak og realendringer	**13 330**	**16 030**	**20 030**	**29 030**
Ramme 2023-2026	**31 336**	**34 036**	**38 036**	**47 036**

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føringer
I økonomiplanen er følgende midler avsatt på fellespost i perioden 2024-2026:

- Erfaringsmessig øker kostnadene på eksisterende tjenester utover prisstigningen fra det ene året til det andre. Vi erfarer prisøkninger utover normal prisstigning og andre endringer i tjenestene som mangler ekstern finansiering. Dette er kostnader som kommunen selv må dekke innenfor gitte inntekter. Dette tas budsjettmessig høyde for i perioden og ved at det avsettes 5 mill. kroner per år til dekning av uforutsett kostnadsøkning fra og med 2024.
- I beregningene av de frie inntektene, skatt og rammetilskudd, er det lagt inn et anslag på årlig realvekst på 0,5%. Denne realveksten forutsettes å komme med føringer fra staten, slik som vi erfarer fra tidligere år, og inntektene disponeres derfor ikke til finansiering av egne tiltak. Midlene holdes tilbake for perioden 2024-2026. Det er avsatt med økning på 4,7 mill. kroner pr år fra og med 2024.

Det er ikke lagt inn reserver for å dekke fremtidige økte demografi-kostnader utover det som allerede er lagt inn i enhetenes budsjetter.

Innsparingstiltak

Fjerne betalt spisepause
Ansatte i Bamble kommune har betalt spisepause. Kontoransatte har avtalt 37,5 timers arbeidsuke, en 7,5 timers arbeidsdag inkludert spisepause. Ved å legge spisepausen utenfor arbeidstiden for de som har mulighet for å gå fra arbeidsplassen sin, vil kommunen oppnå en gevinst ved lengre daglig og ukentlig arbeidstid og større effektivitet. Dette krever prosess med tillitsvalgte og kan tidligst få budsjettmessig effekt fra 2024.

Nedbemanning ved ledighet i stillinger 2023-2025
I Bamble kommune er det gjennomsnittlig over 100 ansatte som årlig sier opp sin stilling. Årsaken til oppsigelsene kan være avgang ved alderspensjon, overgang til annen stilling i kommunen, eller overgang til annen stilling utenfor kommunen. Selv om det er fokus på omstilling og innsparing, vil det ofte bli tilsatt i ledige stillinger for å opprettholde produksjonskapasitet og tjenesteleveranser. Den økonomiske situasjonen til kommunen krever imidlertid at kostnadsnivået i kommunens drift reduseres. Om lag to tredjedeler av kommunens kostnader knytter seg til lønn. For å møte behovet for innsparinger mener kommunedirektøren at også lønnskostnadene må reduseres i tiden fremover. Tiltaket legger opp til en reduksjon av lønnskostnadene på henholdsvis 5, 10 og 15 millioner kroner de neste tre årene. Dette kan samlet sett innebære 20 til 25 årsverk.

Innsparingstiltaket kan etter all sannsynlighet løses gjennom naturlig avgang, hvor det etter nødvendig omstilling av tjenestene, ikke blir gjennomført reansettelser i ledige stillinger i like stor grad som tidligere. Det vil være en viss treghet i realiseringen av tiltaket, og dette er hensyntatt ved at innsparingseffekten øker gradvis i perioden over tre år. Kommunedirektøren ser ikke for seg å på forhånd rette fokus på bestemte avdelinger, men vil vurdere tiltaket der ledighet oppstår. Prosessen skal følge lov- og avtaleverk, og prinsippene vedtatt i kommunens dreiebok for omstilling. Dette innebærer blant annet at kommunedirektøren nedsetter et administrativt utvalg som, i samarbeid med aktuelle tillitsvalgte, løpende tar stilling til hvorvidt det skal ansettes i ledige stillinger. Prinsippene utvalget vil bygge sine vurderinger på, vil ta utgangspunkt i gjeldende retningslinjer og rutiner. Ved at ledige stillinger behandles ett sted, vil dette bidra til å sikre likebehandling.

Kommunedirektøren vil jevnlig rapportere på gjennomføringen av tiltaket til Administrasjonsutvalget.

Kommunedirektøren ser ikke nå for seg at det vil bli behov for oppsigelser, men at tiltaket vil løses gjennom naturlig avgang. Dersom det utover i økonomiplanperioden viser seg vanskelig å gjennomføre tiltaket, vil kommunedirektøren komme tilbake til et eventuelt behov for en nedbemanningsplan.

Riktige budsjetter ift faktisk drift
Det er de siste årene avlevert regnskap med betydelig avvik i forhold til opprinnelig og reviderte budsjetter. Budsjettene er blitt vedtatt med svært lavt, og tildels negativt, netto driftsresultat., men ved regnskapsavslutningene viser det seg at drifta har gått bedre og med overskudd. Udisponerte midler er blitt avsatt til driftsfond.

Ved å bruke større ressurser for bedre løpende kontroll med virksomhetenes budsjett og regnskaper, kan man oppnå større bevissthet i forhold til forbruket og mer fleksibel bruk av budsjettmidler.

Tilbakeføring justering driftsrammer i tråd med reelt forbruk, innsparing ØP 22-25
Det ble i budsjettet for 2022 lagt inn en forutsetning om en budsjettgjennomgang for å nivilere budsjettene i forhold til siste års forbruk. Dette er en omfattende jobb som det ikke ble avsatt midler til å gjennomføre. Tiltaket reverseres.

Nye tiltak

Lønnspott 2023
Det er totalt satt av 30,6 mill. kroner på sentral budsjettpost for 2023. Denne skal dekke lønnsoppgjør i 2022 som ennå ikke er fordelt budsjettmessig ut til enhetenes rammer, samt lønnsoppgjør i 2023.

Kap. 4
Lønnsveksten for 2023 er anslått til 3,7%, ref Statsbudsjettet. 1% av denne er lønnsoverhenget, 0,2% lønnsglidning og 3% oppgjør 2023. Lønnsoverhenget er budsjettert ut på virksomhetene med unntak av de som tilhører Utdanningsforbundet, da oppgjøret for disse ikke var klart på grunn av streiken. Det er satt av en pott på 3,2% av lønnsgrunnlaget for kap 4 samt stipulert helårseffekten av lønnsoppgjør 2022 for Utdanningsforbundet.

Kap 3 og 5
Disse har lokale forhandlinger med oppgjørsdato fra 01.01. Oppgjøret for 2022 var ikke ferdig forhandlet når lønnsbudsjettet ble lagt så disse er ikke budsjettert ut på virksomhetene, men satt av på lønnspotten. 2023-potten er satt av med 4,2% inkludert lønnsglidning.

Kirkelig fellesråd
Lønnsoppgjøret for 2022 var ikke klart når tilskuddet skulle beregnes. Det settes derfor av en pott både for 2022 og 2023 oppgjøret.

Kompetansehevingspott
Det settes av en pott på 1 mill. kroner ekstra utover de 0,2% avsatt til lønnsglidning. Denne er tenkt brukt til særskilte forhandlinger, jf HA/HTA, blant annet ved utfordringer med å rekruttere eller beholde arbeidstakere. Kompetansetillegg og/eller endret lønnsplassering som følge av videreutdanning, jf lokal lønnspolitikk i Bamble kommune pkt 8.4. Fremforhandlede lokale avtaler om godtgjøring der dette anses hensiktsmessig at dekkes sentralt og ved særskilte behov for justering (der det er midler tilgjengelig) inngår også lønnsforhandlinger etter HTA kap. 3, 4 og 5 jf HA del B, §4-7.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjektutgift	Økonomiplan 2023	Inntekt 2023	Sum 2023-26	Inntekt 2023-26
Finansielle investeringer					
Egenkapitalinnskudd Klp		2 853	-2 853	11 412	-11 412
Finansiering		0	-91 701	0	-506 601
Sum Finansielle investeringer	**0**	**2 853**	**-94 554**	**11 412**	**-518 013**

Egenkapitalinnskudd Klp
Kommunen har Klp som leverandør for pensjon for kommunalt ansatte utenom lærerne som har sine i Statens pensjonskasse. Kommunen er også medeier i Klp, og som en del av kommunens pensjonskostnadene innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift. Det er budsjettert med et egenkapitalinnskudd på 2,9 mill. kroner årlig.